

Aziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 127 Rok (Vol.) LXXIII

CHICAGO, IL., Wtorek, 1 Lipca (July 1), 1980

Telefon wszystkich Biur 286-0141. 30¢

PAPIEŻ WZYWA DO SZANOWANIA

Kanclerz Schmidt w Moskwie

**Żywotność
Gospodarcza
Spadła o 2.4 Proc.**

Washington (UPI) — "Barometr" ekonomiczny w maju obniżył się o 2.4 proc., twierdzi Departament Handlu. Jest to dowodem pogłębienia się recesji. Spadek produkcji i wzrost bezrobocia, najważniejsze wskaźniki żywotności gospodarczej wykazały w maju spadek mniejszy niż w kwietniu (4.1 proc.).

Z dziesięciu wskaźników — osiem wykazało spadek. Przemysł zwalnia pracowników, tydzień pracy zmniejszył się, zamówienia w fabrykach są również mniejsze. Wzrosły: cena akcji i liczba zezwoleń na budowę nowych domów.

Stan Zdrowia Begina Zadawalający

Jerozolima. (UPI) — Premier Izraela, Menachem Begin, 66, który uległ atakowi serca w czasie debaty w parlamencie, znajduje się w szpitalu w zadawalającym stanie, ale lekarze orzekli, że musi pozostać w szpitalu co najmniej trzy tygodnie.

Dr Mervyn Gotsman, który jest osobistym lekarzem Beginy, oświadczył w czasie konferencji prasowej, że "napięcia w okresie ostatnich miesięcy spowodowały ostatni atak serca".

Atak serca nastąpił na krótko przed decydującym głosowaniem, które uchroniło koalicję rządową przed najsilniejszym zagrożeniem. Opozycja bowiem wniosła projekt ustawy, aby rozwiązać parlament i odbyć nowe wybory. Wniosek został odrzucony 60 głosami do 54.

Lekarze przeprowadzają różnego typu badania stanu serca Beginy, aby ustalić w jakiej mierze nastąpiły uszkodzenia wskutek ataku. Był to drugi atak serca w ostatnich trzech latach. W marcu 1977 r., na dwa miesiące przed dojściem Beginy do władzy, miał on pierwszy atak serca. W tym samym okresie był on kilkakrotnie w szpitalu z racji ogólnego wyczerpania.

Zastępcą premiera, Ygeael Yadin, jest obecnie urzędującym premierem i ministrem obrony.

GM Buduje Nową Fabrykę w Missouri

Wentzville, Mo. (UPI) — Prezes General Motors Co., Elliot M. Estes ujawnił w przemówieniu z okazji rozpoczęcia budowy nowej fabryki samochodów, że jego firma zamierza wydać w ciągu czterech lat \$40 bilionów (miliardów) na budowę i przebudowę istniejących fabryk.

Estes przyznał, że amerykański przemysł samochodowy przeżywa ciężki okres. Firma GM podejmuje wyzwania rzucane przez zagraniczny przemysł samochodowy i w nowej fabryce w Wentzville koło St. Louis będzie produkowała ekonomiczne samochody. Przeszwanie fabryk na produkcję mniejszych samochodów spalających mniej benzyny zabierze sporo czasu i będzie kosztowne.

Sen. Thomas Eagleton (D. z Misoury), obecny na uroczystym rozpoczęciu budowy nowej fabryki GM, powiedział, że przemysł samochodowy powinien otrzymać pomoc rządu w walce z konkurencją, szczególnie japońską. Senator opowiedział się za regulowaniem importu samochodów na wzór W. Brytanii.

Budowa nowej fabryki w Wentzville, Mo. ma kosztować około \$500 milionów. Fabryka będzie zatrudniała 6,000 robotników.

Nawołuje Do Wycofania Wojsk z Afganistanu Breżniew Unika Drażliwego Tematu

Moskwa. (CT) — Kanclerz Niemiec Zachodnich Helmut Schmidt, który przybył do stolicy Związku Radzieckiego z dwudniową wizytą, wystąpił w poniedziałek z apelem o wycofanie wszystkich sowieckich sił zbrojnych znajdujących się w Afganistanie.

Przemawiając w czasie oficjalnego bankietu wydanego przez sowieckie władze państwowe, Schmidt oświadczył otwarcie wobec Breżniewa, że Rosja winna wycofać swoje siły zbrojne znajdujące się na terenie Afganistanu.

"Panie Sekretarzu Generalny — stwierdził kanclerz Niemiec, zwracając się do Breżniewa — jestem przekonany, że przyczyniłby się Pan w przemożny sposób do rozwiązania niebezpiecznego kryzysu, gdyby oświadczył Pan, że rozpocznie akcja wycofywania sowieckich wojsk z Afganistanu stanowi punkt wyjścia planu, który będzie kontynuowany do czasu, aż nastąpi kompletne wycofanie".

Breżniew, który jest jednocześnie sekretarzem generalnym sowieckiej

Włoskie Kredyty Dla PRL

Londyn. (DP) — Bawiący w Warszawie z 4-dniową oficjalną wizytą włoski min. handlu zagr. Enrico Manca powiedział, że Włochy udzielią PRL kredytów wynoszących 360 mld dol. do splacenia w okresach od 5 do 8 lat.

Jednocześnie w czasie urzędnych dla prasy konferencji minister Manca ujawnił, że rząd włoski zastanawia się nad wznowieniem udzielenia Sowietom kredytów, co zostało wstrzymane w proteście przeciwko interwencji Kremla w Afganistanie.

Minister włoski twierdził, że rząd jego pragnie stworzyć sytuację, w której napięcia polityczne nie wpływałyby ujemnie na stosunki gospodarcze pomiędzy Wschodem i Zachodem i w związku z tym myśli o kredytach dla Sowietów.

Jeśli chodzi o kredyty dla PRL, to będą one dotyczyły transakcji pomiędzy przemysłami stalowym, maszynowym i chemicznym obu krajów.

Min. Enrico Manca wspominał, że spodziewa się zawarcia nowej, 5-letniej umowy handlowej Włoch z PRL w czasie planowanej na październik wizyty reżymowego min. handlu zagr. Ryszarda Karskiego w Rzymie.

Bomba Wybuchła w Rajskim Zakątku

Port Vila. (UPI) — W stolicy archipelagu Nowe Hebridy, uważanego za rajski zakątek stwarzający scenę do sielankowych widowisk muzycznych, wybuchła bomba podłożona w gmachu stołecznej radiostacji.

Wybuch nastąpił w nocy, więc nikt nie doznał obrażeń, ale radiostacja została poważnie zniszczona.

Nikt do tej pory nie przypisał sobie tego "działa", ale policja podejrzewa, że dokonała go podziemna armia "L'Armee Secrete" sformowana przez franko-języcznych plantatorów i właścicieli ziemskich, którzy ze względów podatkowych sprzeciwiają się niepodległości archipelagu. Niepodległość ta ma być oficjalnie proklamowana w dniu 30 lipca.

NEWPORT, R.I. — Philip Weld z Gloucester, Mass. na jachcie typu "trimaran" przekracza linię mety w zatoce Narragansett. Jacht "Moxie" dowodzony przez Welda zwyciężył w regatach transatlantycznych z Plymouth w Anglii do Newport w Stanach Zjednoczonych w czasie 17 dni, 23 godz. i 12 min., bijąc dotychczasowy rekord. (UPI)

Iran Zmienił Postępowanie w sprawie Moellera

(CT) — Przedstawiciel władz irańskich wycofał w poniedziałek swą groźbę w sprawie przeprowadzenia rozprawy sądowej przeciw amerykańskiemu strzelcowi morskemu Michael Moeller'owi, który jest oskarżony o rzekome uprawianie stosunków płciowych z obywatelką Iranu. Rozprawa ta miała odbyć się nawet wówczas, gdyby pozostali zakładnicy amerykańscy w liczbie 52, zostali zwolnieni.

"Nie zamierzamy sądzić Michaela Moellera, w wypadku, jeśli rodzice dziewczyny przebaczą mu," oświadczył Ali Akbar Parvaneh, urzędnik śledczy irańskiego ministerstwa sprawiedliwości, który odpowiedzialny jest za dochodzenie prowadzone przeciw 28-letniemu sierżantowi z Loup City, Neb.

Moeller jest oskarżony o zgwałcenie, a następnie uprawianie stosunków płciowych z 23-letnią studentką, której nazwisko zostało podane jako Amaz A. Studentka została w marcu br. powieszona przez swego brata, po tym jak wyznała mu, że spodziewa się od pięciu miesięcy dziecka. W państwie irańskim uprawianie stosunków płciowych przez kobietę niezamężną uważane jest jako przestępstwo karane więzieniem — do 10 lat pozbawienia wolności.

W czasie wywiadu prasowego w Teheranie, Parvaneh stwierdził, iż w wypadku, jeśli rodzice Moellera przybędą do Teheranu i wyperswadują rodzicom dziewczyny, by nie występowali na drogę sądową przeciw sierżantowi, wówczas prawo irańskie przewiduje, że rozprawa nie jest konieczna.

W Washingtonie Dept. Stanu potwierdził raz jeszcze swe stanowisko, stwierdzając, że jest on przeciwny poddawaniu zakładników amerykańskich rozprawom w Iranie. Dotyczy to również i sierżanta Moellera.

Pracownicy NBC Wyjadą Do Moskwy

Nowy York. (UPI) — Stacja telewizyjna wysła swoich przedstawicieli w Moskwie.

Ilość ich nie przekroczy jednak 10% tych, którzy mieli wyjechać do obsługi telewizyjnej jeszcze przed decyzjami zjazdów olimpijskich.

Do Moskwy uda się jedynie 50 reporterów i personelu z obsługi technicznej.

Początkowe plany przewidywały nakręcenie 152.5 godzin z igrzysk olimpijskich.

Sąd Najwyższy Podtrzymał Poprawkę Hyde'a

Washington. (CT) — Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych podtrzymał tzw. poprawkę Hyde'a, oświadczaając, że poszczególne stany nie mają obowiązku pokrywania kosztów w większości wypadków — zabiegów przerywania ciąży pacjentek znajdujących się na tzw. welfare (opiece społecznej).

Decyzja podjęta została stosunkiem głosów 5 do 4, Sąd podtrzymał treść poprawki wniesionej przez kongresmana Henry Hyde'a (R. Bensenville). Poprawka ta, jak stwierdza orzeczenie Sądu Najwyższego "odzwierciedla w sposób należyty cele Kongresu w zakresie zabezpieczenia poczynającego się życia".

Poczynając od r. 1976 Kongres zabraniał — bądź to poprzez wprowadzenie poprawek do dorocznego projektu ustawy zapewniającego fundusze federalnemu Dept. HEW (Zdrowia, Oświecenia i Opieki Społecznej), bądź też poprzez uchwalenie wspólnej rezolucji — wykorzystywania funduszy federalnych na zwrot kosztów pokrywania zabiegów przerywania ciąży pacjentów korzystających z programu Medicaid.

Poprawka Hyde'a ogranicza użycie funduszy federalnych na ten cel — jedynie do wypadków, gdzie zagrożone jest życie matki lub też do takich wypadków, gdzie ciąża nastąpiła w wyniku gwałtu lub kaziroctwa.

Zjazd Eskimosów

Godthaab, Grenlandia. (UPI) — W grenlandzkim mieście Godthaab zebrał się zjazd Eskimosów ze Stanów Zjednoczonych, Kanady i Grenlandii na drugi zjazd Inuit (co w języku Eskimosów znaczy — Eskimos) i konferencję "Nuuk" dla przedyskutowania szerokiego wachlarza wspólnych problemów społecznych i kulturalnych.

Pierwszy Inuit odbył się w zeszłym roku w miejscowości Barrow na Alasce i poświęcony był pracom przygotowawczym, które obecnie zostaną prawdopodobnie ukoronowane utworzeniem Ligi Pan-Eskimoskiej, jakkolwiek nie będzie to sprawą łatwą, bo mimo wspólnych korzeni, Eskimosów dzieli trudne do przełamania różnice historyczne i geograficzne.

Organizatorem obydwoh Inuit jest Eskimos amerykański Eben Hobson z północnych zboczy Borough na Alasce. Pierwszy Inuit zgromadził ponad 6,000 delegatów.

Wniosek Komitetu

Jerozolima (UPI) — Parlamentarny komitet konstytucji, prawa i sprawiedliwości jednomyślnie przegłosował wniosek, aby na forum Knesset przeprowadzić ustawę, postanawiającą, że stolicą Izraela jest Jerozolima.

Sekr. Muskie o Sytuacji w Azji

Washington (UPI) — Sekr. stanu Edmund Muskie, który w niedzielę wrócił z dyplomatycznej podróży dookoła świata, w sprawozdaniu złożonym wczoraj prez. Carterowi stwierdził, że w Azji nie brak kłopotów, ale nie ma kryzysu. Stany Zjednoczone zdają sobie sprawę z sytuacji i podejmują odpowiednie kroki, by doprowadzić do stabilizacji.

Korespondent UPI Jim Anderson ujął obszerną relację sekr. Muskie w kilka punktów.

W Azji, Stany Zjednoczone mają do rozwiązania trudne problemy, ale Washington zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństwa jakie stwarza ekspansja militarna Wietnamu oraz sytuacja wewnętrzna w Korei Południowej.

Podróż sekr. stanu zrobiła dobre wrażenie u sojuszników i w krajach "trzeciego świata", które przekonały się, że Stany Zjednoczone interesują się ich losem.

Zarówno aliansi jak rządy "niezangażowane" zgodnie potępiają sowiecką inwazję Afganistanu, ale istnieją między nimi różnice na temat akcji jaką należy podjąć.

Sekr. Muskie nie zawarł żadnych układow, ale przedyskutował zagadnienia interesujące Washington i rządy państw które odwiedził, co może być podstawą do dalszych rozmów i zawarcia układow.

Inwazja Syjamu przez wojska wietnamskie, która zbiegła się z pobycem sekr. Muskie w Azji południowo-wschodniej, przyczyniła się do "uszytwnienia" stanowiska rządu Syjamu i sąsiadów wobec Wietnamu, realizującego plany Moskwy w tej części świata.

Amb. Stanów Zjednoczonych w Korei Południowej, William Gleysteen odbył podróż z sekr. Muskie z Kuala Lumpur, stolicy Malajzji do Tokio, gdzie Muskie spotkał się z także z dowódcą wojsk amerykańskich w Korei, gen. Johnem Wickam.

ZSRR Wzmacnia Siły w Krajach Satelickich

Londyn (DP) — Sowiety wzmocniły swe siły stacjonowane w Niemczech Wsch., Polsce i Czechosłowacji. Największe jednak zaniepokojenie budzi rozbudowa wojsk ZSRR stacjonowanych na Węgrzech, które graniczą z Jugosławią.

Według informacji uzyskanych przez wywiady zachodnie ostatnio do NRD, PRL i Czechosłowacji przybyło 30,000 żołnierzy sowieckich, 1,200 czołgów, 1,000 ciężkich dział i wiele pojazdów mechanicznych.

Jak dotychczas Rosjanie mieli na Węgrzech tylko 4 dywizje, liczące 50 tys. żołnierzy. Od kwietnia bieżącego roku rozpoczęło się wzmacnianie tych sił.

Dwie sowieckie dywizje pancerne i dwie dywizje piechoty zmotoryzowanej stacjonowane w rejonach miast Veszprem, Esztergom i szekesfehevar otrzymały nowoczesny sprzęt. Wzmocnienie zostały i powiększone jednostki lotnictwa ZSRR w mieście Dombovar. Podobno przybyły tam dwie dywizje spadochronowe.

Oblicza się, że siły sowieckie na Węgrzech liczą obecnie ponad 100 tys. żołnierzy.

Gdyby Sowiety zdecydowały się na zaatakowanie Jugosławii, to Węgry są oczywiście krajem wyjściowym do ofensywy.

Praw Ludzkich i Potępia Terror

Przeszło Pół Miliona
Wiernych Powołalo
Ojca Św. w Brasili

Brasilia. (UPI) — Setki tysięcy wiernych powołalo Ojca św. Jana Pawła II w stolicy Brazylii, w wyjątkowo chłodny i wietrzny dzień.

Jest to pierwsza wizyta Głowy Kościoła w największym katolickim kraju świata. Tradycyjnym już zwyczajem, Ojciec św. po zejściu z samolotu ucałował ziemię, po raz 13 w ciągu swego pontyfikatu. Po powitaniu przez prezydenta Brazylii Joao Baptista Figueredo, Ojciec św. spotkał się na krótko z dygnitarzami cywilnymi i wojskowymi Brazylii, następnie otwartym samochodem pojechał do miasta, gdzie odprawił Msze św.

Okolo pół miliona ludzi wiatowało na cześć Ojca św. na ulicach nowej stolicy Brazylii.

Papież ucył się portugalskiego, którym mówi przeszedł 100 milionowa ludność Brazylii, przez trzy miesiące i w swych przemówieniach wczoraj mówił płynnie, z akcentem charakterystycznym dla Hiszpanów mówiących po portugalsku.

Na przyjęciu w pałacu prezydenckim z udziałem około 2,000 osób, Ojciec św. powiedział, że Kościół (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Kobieta Prezydentem Islandii

Reykjavik. (UPI) — 50-letnia Vigdis Finnbogadottir, dyrektor teatru stołecznego i swego czasu przywódczyni kampanii przeciwko obecności wojsk amerykańskich na wyspie, wybrana została prezydentem Islandii. Jest ona w Europie pierwszą kobietą wybraną na najwyższe stanowisko w państwie.

Wprawdzie prezydentura w Islandii ma charakter niemal wyłącznie reprezentacyjny, to jednak pani-prezydent jest zdania, że jej wybór "stanowi kamień milowy na drodze do zapewnienia równych praw kobietom i mężczyznom i to nie tylko w Islandii, ale w całym świecie".

Po przeliczeniu 96 procent z oddanych 144,000 głosów stwierdzono, że 33.5 procent zdobyła pani Finnbogadottir, a 32.3 jej główny oponent Duuglaug Thorvaldsson, państwowy mediator i były kanclerz uniwersytetu islandzkiego.

Przed panią Finnbogadottir szefami państwa zostały królowe: Elżbieta w W. Brytanii, Beatrycze w Holandii i Margareta w Danii, ale nie w drodze wyboru.

Pani Margaret Thatcher w Wielkiej Brytanii została wprawdzie wybrana, ale jest ona głową rządu, a nie głową państwa.

Pani-prezydent Islandii była kandydatką lewicy, popieraną w szczególności przez radykałów i niektóre ugrupowania studenckie.

W przesłowności wypowiedziała się przeciwko utrzymywaniu przez Amerykanów bazy w Keflaviku oraz w ogóle kwestionowała obecność jakichkolwiek formacji wojskowych supermocarstw na Islandii.

Pani Finnbogadottir jest niezamężną, ale posiada adoptowaną córkę. Wybory, z których wyszła zwycięsko, były pierwszymi wyborami prezydenckimi od czasu uzyskania przez Islandię niepodległości od Danii w 1944 roku.

Bombowa Pogroźka

Mijas. (UPI) — Anonimowa pogroźka separatystów baskijskich o przygotowanej eksplozji bombowej zmusiła władze do ewakuowania setek turystów z hiszpańskiego Wybrzeża Słońca. W ciągu ostatnich pięciu dni w rejonie tym eksplodowało sześć bomb. Wszystkie wybuchy poprzedzone były ostrzeżeniami.

Wypowiedź Prezydium Rady SPK

W ostatnim okresie placówki reżymowe PRL zmieniając dotychczasową taktykę wojny z emigracją niepodległościową, przeszły na akcję zmierzającą do nawiązania osobistych kontaktów z ośrodkami i działaczami niepodległościowymi.

Onserwujemy próby osobistego dotarcia do naszych ogniw organizacyjnych funkcjonariuszy reżymu komunistycznego.

Niezależnie od podjętych prób własnemu wkładowi w imprezy organizowane w ośrodkach emigracyjnych, rozsyłane są osobiste listy do czołowych działaczy niepodległościowych, w których podkreśla się wkład żołnierza na wszystkich frontach oraz zawarte są słowa uznania dla adresatów za ich osobisty wkład w wysiłek wojenny.

Te słowa uznania z okazji 35 rocznicy zakończenia działań wojennych brzmiały fałszywą nutą, gdyż autorzy tych listów nie chcą pamiętać o rzuconych przez reżym oszczerstwach na tych, którzy ofiarnie spełnili swój żołnierski obowiązek wobec ojczyzny, pieczętując swą służbę krwią i życiem. Nie chcą pamiętać, że wielu naszych dowódców w nagrodę swej służby doznało się haniebnej decyzji reżymu — pozbawienia obywatelstwa.

Co więcej, spośród tych, którzy zaufali reżymowi i wrócili zaraz po wojnie do kraju — wielu zamęczono w więzieniach bezpieki lub skazano na śmierć w sfałszywanych przez władze procesach. Późniejsza rehabilitacja nie wróciła im życia.

Autorzy listów też nie pamiętają, że w tym roku minęła nie tylko 35 rocznica kapitulacji Niemiec, ale także tragiczna 40 rocznica mordu Katyńskiego dokonanej przez wiernego sojusznika hitleryzmu — Rosję Sowiecką. Nie pamiętają, że Polska nie jest wolna i niepodległa i znajduje się w jarmynie sowieckim.

Prezydium Rady Federacji przypomina ogniom organizacyjnym i wszystkim członkom SPK dotychczasowe uchwały w sprawie penetracji reżymowej, której się przeciwstawiamy i prowadzimy nieugiętą walkę na rzecz wolności i niepodległości Polski.

Myli się reżym, że poza niewielu renegatami i oportunistami znajdzie naiwnych, którym można wziąć na lep fałszywych pochwał idących od tych, którzy służą protektorom na Kremlu.

Londyn, czerwiec 1980 r.
Prezydium Rady SPK
Federacja Światowa

Wyprawa Naukowa Na Wody Atlantyku

Naukowcy od wielu lat starają się rozwiłkć jedną z zasadniczych zagadek w historii życia na ziemi: co spowodowało, że 65 milionów lat temu wymarły dinozaury i żywe organizmy, żyjące na powierzchni wód.

Istnieje kilka teorii wyjaśniających to zjawisko. Przypuszcza się, że w prehistorii Ziemi nastąpił kosmiczny wypadek, zderzenie z dużym obiektem z przestrzeni kosmicznej. Zderzenie wywołało chmurę pyłową, która otoczyła Ziemię i na kilka lat stworzyła swego rodzaju filtr dla promieni słonecznych. Ten brak dopływu życiodajnego światła spowodował wymarcie niektórych gatunków zwierząt.

Druga teoria łączy historię wymarcia życia na Ziemi z niezwykłą aktywnością wulkaniczną. Wybuchy wulkanów spowodowały, jak przypuszczają naukowcy, przebiecie ochronnej warstwy ozonu wokół Ziemi. Zbyt duża ilość promieni ultrafioletowych dotarła do powierzchni ziemskiej i zabiła życie.

Są to jednak przypuszczenia. Ciągłe prowadzi się badania, które pozwoliłyby z wszelką pewnością rozszyfrować zagadkę sprzed milionów lat. Ostatnio, 1 czerwca, powrócił z wyprawy naukowej statek. Doniesiono, że naukowcy dotarli do skał, ukrytych 14,000 stóp pod powierzchnią wo-

dy i zebrali skamieliny osiadłe na tych górach 24-stopową warstwą.

Z przeprowadzonych już badań wynika, że w tym mniej więcej czasie, w którym wymarły dinozaury i inne gatunki zwierząt lądowych, w ciągu 1 miliona lat, zanikł zupełnie plankton, główny producent tlenu, na Ziemi.

W zebranych w czasie badań odciskach skalnych nie doszukanego żadnych śladów wyjaśniających powody wymarcia życia na powierzchni wód.

Pierwsze wnioski, na które pozwala analiza materiału, to fakt, że wymarcie istot lądowych i utrzymujących się na powierzchni wód, nastąpiło nagle, i że istnieje jakiś wspólny powód, który do tego doprowadził.

Faktem jest też, że w tym samym czasie nastąpiło przesunięcie pola magnetycznego Ziemi. Naukowcy na razie powstrzymują się od łączenia tych zjawisk. Materiały, które zebrano na ostatniej wyprawie badawczej na wodach Atlantyku wydają się jednak bardzo interesujące i może pomogą w rozwikłaniu zagadki sprzed 65 milionów lat.

ZPRK Organizuje Wycieczkę Do Kanady

Wiceprezeska ZPRK, Lorie R. Gorny, podaje do wiadomości, że Zjednoczenie organizuje wycieczkę do Kanady. W programie jest zwiedzenie: London, Montreal, Quebec i Toronto w okresie od 22 do 29 lipca, jak też odwiedzenie kanadyjskich sanktuariów narodowych.

Zainteresowani tą wycieczką proszeni są o porozumienie się z panią Gorny, 984 Milwaukee Ave., tel. 278-3210.

Gaz Zamiast Ropy

Nadal właściciele domów zmieniają system ogrzewania, przechodząc z ropy na gaz. Dla przykładu w Chicago obecnie 94 procent domów ogrzewanych jest gazem, jak podaje kompania Peoples Light Gas.

Kompania ta stwierdziła, że ogrzewanie przeciętnego domu gazem kosztuje rocznie \$587, gdy przy ogrzewaniu ropą trzeba zapłacić \$1,425, a przy ogrzewaniu elektrycznością \$1,322.

SANTA BARBARA. — Ronald Reagan z małżonką Nancy w czasie przejażdżki konnej na terenie swego rancha w Kalifornii. (UPI)

Sandomierz

Z Warszawy jest to podróż niedaleka, 200 km krętą i malowniczą drogą. Trzeba tylko przekroczyć granice trzech województw. Najpierw radomskie, potem kieleckie i wreszcie województwo tarnobrzesckie, do którego należy teraz Sandomierz.

Piękne i stare miasto od wieków góruje na nadwiślańskim wzgórzu nad równinami pól i sadów. W jesienim słońcu z daleka widać zarysy kościelnych wież, dachów domów.

Trwa to miasto na sandomierskiej równinie już X wieków. W tym roku święci swoje tysiąclecie.

Gród to niezmiernie dawny, bez wątplenia przedchrześcijańskich sięgający czasów. Po Krakowie nie było w Polsce piękniejszego. Otaczały go rozciągające równiny, gaje, liczne włości, sady ogrodowych drzew tak gęste, iż mniemac można było z daleka, że to potężne miasto wśród wielkiego zbudowane było lasu.

Tej piękności położenia, tej żyzności ziemi, nowych dodawało powabów obyczajności i grzeczności mieszkańców. Znalazł tu sławnych lekarzy, wybornych muzyków, ludzi w naukach biegłych. Natura i sztuka czyniła gród silnym — opisuje Sandomierz stara encyklopedia Orgelbranda.

Początki osadnictwa są tu bardzo wczesne, sięgają wieku VIII. Pierwszych gospodarzy przyciągała tu żyzność tych ziem, bogate lasy i życiodajna Wisła. W X wieku był tu już gród, z prawem goszczenia panujących. Miasto rozwijało się szybko i wkrótce stało się stolicą dzielnicy — księstwa, a później województwa. Ale wtedy bogactwo swoje czerpało już z handlu międzynarodowego, którego było ważnym ośrodkiem.

Przez Sandomierz przebiegała droga solnych ładunków z Rusi na północ. Tędy również przejeżdżali kupcy węgierscy z południa ku Bałtykowi. Dzięki handlowi, mytom pobieranym przez miasto, rozwijało się ono dynamicznie, stając się silnym punktem obronnym Polkski.

Dodatковым czynnikiem wzrostu zamożności była Wisła, wykorzystywana do spławu zboża. Nad rzeką powstawały olbrzymie spichlerze, w mieście zaś bogate kamienie ich właścicieli.

Przez wieki Sandomierz tętnił życiem kulturalnym i politycznym. Mieszkanie sandomierscy, obok krakowskich, lwowskich i poznańskich, brali udział w elekcjach królów. Szlachta odbywała tu swoje zjazdy. W Sandomierzu żyli i tworzyli wielcy ludzie. Było to miasto bardzo znaczące.

Historia nie była dla Sandomierza łaskawa. Zmagal się on z przeciwnościami dziejów. Najpierw walczył z Tatarami. W XII wieku zdobyli oni miasto, tak okrutnie traktując jego mieszkańców, że "krew strugą z góry zamkowej ścieka". 20 lat później znowu z rąk Tatarów ginie w Sandomierzu 49 dominikanów.

Cztery wieki później miasto opanowali Szwedzi. Gdy Stefan Czarniecki z wojskiem polskim odbił Sandomierz, najeźdźcy podstępnie wysadzili go w powietrze. Był to okres najtrudniejszy

Mniej Pożyczek

Kompanie ubezpieczeniowe na życie zaobserwowały, że w ostatnim czasie poważnie zmniejszyła się liczba ubezpieczonych, zaciągających pożyczki na swoje certyfikaty ubezpieczeniowe. Uważa się, że jest to związane z faktem zmniejszenia oprocentowania pożyczek zaciąganych w bankach, a do tego wzrosły możliwości pożyczkowe.

Ponieważ spadło zapotrzebowanie na indywidualne pożyczki na certyfikaty, kompanie ubezpieczeniowe mają większe kapitały na inwestycje w nieruchomości czy też w akcje giełdowe.

dla miasta i jego mieszkańców, ale i potem historia nie szczędziła im wojen i zniszczeń. Rozbiory i dwie wojny światowe zostały ślad w Sandomierzu. A choć wyszedł z tych burz poranny i zniszczony, to dawną świetność pozostawił w historii.

Jednak Sandomierz uratowano, mimo że zacząć trzeba było niemal od początku. Trwa to od 1964 r. do dziś. Przyczyna tego stanu nie tkwi w opieszałości budowlanych i konserwatorów, lecz w ilości prac, jakie trzeba wykonać.

A zrobiono dla miasta wiele. 700 mil. złotych wydanych na odbudowę — oto wyznacznik ogromu i różnorodności prac rozpisanych na poszczególne lata. Zmudnym wysiłkiem objęto budowę systemu wodociągów, renowację malowideł, rekonstrukcję i konserwację wielu obiektów.

Sandomierz jeszcze przed Zamościem inawet przed Krakowem, doczekał się pomocy państwa.

Ale na tym nie skończyły się kłopoty miasta. Dziś bowiem prowadzi ono "walkę" z... ziemią, ze wzgórzem, na którym stoi. Wzgórze, które nadaje miastu piękne położenie, dawniej zaś ułatwiało obronę, zbudowane jest z lessu i less właśnie jest źródłem kłopotów Sandomierza. Kiedy jest suchy, to twardy jak skala i wówczas miasto czerpie ze swego położenia na wzgórzach prawdziwe dobrodziejstwo. Gdy jednak pada deszcz to w Sandomierzu dzieją się rzeczy straszne: osuwa się ziemia.

Na pomoc wezwano górników z Bytomia, bo ktoś lepiej od nich zna kaprysy ziemi. Zabezpieczyli oni osuwając się wzgórze, ale nie mogą zatrzymać naturalnej erozji gleby. Więc choć chwilowo nie ma powodów do obaw, nie wiadomo co będzie w przyszłości. Może jednak i tym razem Sandomierz pokona przeciwności losu.

Sandomierz stracił swoje polityczne i gospodarcze znaczenie. Wyprzedziły go: Tarnobrzeg, nowa stolica województwa rozwijającego się w oparciu o siarkę i tradycyjnie silna swoim przemysłem Stalowa Wola. W Sandomierzu jest tylko wielka i jedyna huta szkła.

Ale zostały miastu zabytki. Ma ich 60, różnych klas. Kościół św. Jakuba i stare miasto wraz z zabudową są zabytkami najwyższej światowej klasy "0". Wzdłuż ulic prowadzących do rynku od strony średniowiecznej bramy opatowskiej, odnowione i czyste kamieniczki, wykorzystywane są częściami na sklepy, małe bary i kwiaciarnie. Przebudowany w renesansie gotycki ratusz, mieszczący w piwnicach winiarnię, został udostępniony zwiedzającym.

W starych murach tętni, całkiem już nie historyczne codzienne życie 20 tysięcznego miasta. Są tutaj miejsca i budowle upamiętniające ważne wydarzenia polityczne. Tutaj właśnie Jagiełło odbierał hołd książąt mazowieckich. W Sandomierzu przyjmowano posłów soboru bazylejskiego, a w XVI wieku zwołał swój sobór powszechny różnowiercy polscy. Z miastem związany był Długosz, wieloletni kanonik sandomierski. Zbudował tu swój dom.

Odnoviony Sandomierz odwiedzają dziś miliony turystów rocznie. Mogą zwiedzać romański kościół, kolegiatę Najświętszej Maryi Panny, odbudowany z ruin zamek. Niestety miasto nie dysponuje jeszcze odpowiednią bazą turystyczną. Gromadzone środki pozwolą jednak w najbliższym czasie na budowę hoteli, zakładów usługowych i na rozwój życia kulturalnego.

Trzeba jeszcze wiele zrobić, aby uczynić z Sandomierza miasto żyjące z zabytków. Jest on piękny i godny naszej narodowej troski.

P.K.

Hejnal Mariacki, Warszawa

SNACHOR

TADEUSZ DOŁĘGA MOSTOWICZ

86

(Ciąg Dalszy)

Mówiła szybko, nie patrząc na nich, a jej przyśpieszony oddech świadczył, że wypowiada najgłębiej nurtujące ją myśli. Leszek powiódł triumfującym wzrokiem po twarzach rodziców, jakby mówił:

— Widzicie, jaką wybrałem dziewczynę!?

— I jeżeli jestem dziś taka szczęśliwa i taka dumna, że mam zostać jego żoną — ciągnęła Marysia — to bynajmniej nie dlatego, że każda uboga dziewczyna sklepowa marzy o wyjściu za mąż za bogatego i wytwornego mężczyznę. Wprawdzie cieszę się, że on znając tyle świetnych pańien, dorównujących mu i majątkiem i pozycją, wybrał mnie, nikomu niepotrzebną sierotę, ale jestem szczęśliwa i dumna tylko dlatego, że to właśnie on, najszlachetniejszy i najlepszy człowiek, jakiego znam.

Pani Czyńska przygarbiona ją do siebie:

— Rozumiemy cię, kochane dziecko. I tym bardziej gotowiśmy cię zapewnić, że potrafimy już ocenić uczciwość twoich intencji. Bądź też przekonana, że nie tylko nie spotkają cię wśród nas żadne przykrości, lecz znajdziesz otwarte serca i najżyczliwszą pomoc we wszystkim. Nie mów też nigdy więcej, że jesteś sierotą, gdyż od dziesiętowanego dnia masz nas, kochane dziecko, i dom, który oddał stał się również i twoim domem.

Marysia znowu pochyliła się do jej rąk, by je ucałować i ukryć łzy, które zakręciły się w oczach:

— Taki pani dobra — szepnęła. — Nawet nie wyobrażałam sobie, że pani jest taka dobra. . . mam.

Pan Czyński, jakkolwiek również przejęty, uśmiechnął się pod wąsem i chrząknął:

— No, a teraz — powiedział — skorośmy o istnieniu naszego domu przypomnieli, byłoby, sądzę, najlepiej, byśmy doń wszyscy pojechali. Pomozemy Marysi spakować jej lary i penaty i zabieramy ją do Ludwikowa.

— Oczywiście! — przytaknęła pani Eleonora. — Nie ma żadnego powodu, by została tu dłużej.

Marysia zarumieniła się znowu, a Leszek powiedział:

— Widzisz, mam. . . Obawiam się, że mojej Marysieńce byłoby trochę przykro. W Ludwikowie tyle gości, ludzi dla niej jeszcze zupełnie obcych. . .

— Więc chcesz pozwolić jej, by nadal została tu? — zdziwiła się pani Czyńska.

— Broń Boże! Ale mam pewien pomysł. Chciałbym z Marysią pojechać do Wilna.

— Teraz? . . . Na święta?

— Do świąt mamy jeszcze pięć dni. Musimy zaś tam pojechać, bo chodzi o dwie rzeczy: po pierwsze, mamy dług wdzięczności wobec naszego Kosiba, którego wsadzone do więzienia za to, że nam uratował życie. Chcę powierzyć jego sprawę Wackowi Korczyńskiemu. Taki adwokat jak on, potrafi wszystko. A nie przebaczyłbym sobie najmniejszego zaniedbania w stosunku do człowieka, któremu tyle zawdzięczam i który okazał Marysi tak bezgraniczne przywiązanie.

— To zupełnie słuszne — przyznała pani Eleonora.

— A druga sprawa, to pewne uzupełnienia, jakich domaga się garderoba mojej królowej. Ja osobiście, nie przywiązuję do tego najmniejszego znaczenia, ale nie chciałbym, by wśród ludwиковskich gości czuła się skrapowana. Toteż mam nadzieję, że przy pomocy Wackowej, załatwimy to jakoś.

— I tu przyznaję ci rację — skinęła głową pani Czyńska. — Jednak nie całkowi. Mianowicie, nie poległam bez zastrzeżeń na goście Korczyńskiej. Toteż sama z wami pojedę, by się tym zająć.

— Mam! Jesteś aniołem — zawołał Leszek.

I rzeczywiście był wdzięczny matce za to postanowienie. Wolał, by Marysia, zanim pojedzie do Ludwikowa, zbliżyła się do kogoś z jego rodziny, by miała możność oswojenia się z nową swoją sytuacją. Znając prawdziwy talent matki w obcowaniu z ludźmi, nie wątpli, że pod jej wpływem dziewczyna tak inteligentna i tak wrażliwa, jak Marysia, nawet w tym krótkim czasie zyska wiele, a przede wszystkim tę swobodę bycia, która w nowym otoczeniu każdemu dość trudno przychodzi.

W pół godziny później państwo Czyńscy odjechali, gdyż pani Eleonora musiała spakować się do podróży. Leszek i Marysia zostali i mieli wyruszyć w dwie godziny później, by z matką spotkać się na stacji. Tymczasem w przybudowce zjawili się stary Prokop i zaprosił oboje na wieczerzę. Fakt, że młody dzielnik ludwиковski bierze żonę spod jego dachu, był dlań — jak zapewniał — szczytem godnym uczczenia. Toteż na stole zjawiała się nawet butelka nalewki wiśniowej, a na cześć narzeczonych gospodarz wypowiedział długą mowę, gesto przetykaną sentencjami z Pisma Świętego i z osobistych rozważań filozoficznych.

Na nocny pociąg mało przybywało zwykle pasażerów. Tego dnia, jak to w okresie przedświątecznym, w poczekalni było sporo kupców z miasteczka, udających się do Wilna dla uzupełnienia zakupów. Zjawienie się Leszka z Marysią w towarzystwie pani Czyńskiej wywołało zrozumiałą sensację. Naczelnik stacji uważał za swój obowiązek przywitać się z panią Czyńską i zapytać:

— Szanowna pani ucieka z naszych stron na święta?

— Nie. Wracamy za kilka dni — odpowiedziała pani Czyńska. — Jadę tylko z synem i z przyszłą synową załatwić różne sprawunki.

Naczelnik aż otworzył usta ze zdziwienia: Leszek zaś uśmiechnął się i pomyślał z zadowoleniem:

— No, jutro będą mieli o czym gadać w Radoliszkach i w całej okolicy.

ROZDZIAŁ XVIII

Za piekarnią więzienną pękła rura kanalizacyjna. Więźniowie, których wyroki jeszcze nie uprawomocniły się, nie mieli obowiązku pracy, ale Antoni Kosiba zgłosił się na ochotnika. Wolał ciężki fizyczny trud, niż bezczynność w dusznej celi, gdzie trzeba było wysłuchiwać opowiadań towarzyszy o różnych wyprawach złodziejskich, o bójkach i o planowanych przedsięwzięciach tegoż typu na przyszłość.

(Ciąg Dalszy)

KSIĄŻKA UKAZUJĄCA POLSKI WKŁAD DO ROZWOJU STANÓW ZJEDNOCZONYCH

"POLACY BADACZE AMERYKI"

Tomasz J. Turley

Książka o Polakach, którzy swoją wiedzą i energią walczyli o poznania geografii i ucywilizowania Ameryki.

Liczne ilustracje, ponad 50 map, spis literatury, obszerny skrót w języku angielskim, indeks osobowy, stanowią cenne uzupełnienie tej książki.

Autor, b. prof. geologii i geografii Tomasz J. Turley zamieszcza liczne prace o polskich osiągnięciach w nauce i technice.

Cena \$2.75, pocztą \$3.00

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. CICERO AVE. CHICAGO, ILL. 60646
(Na C.O.D. nie wysyłamy.)

KRONIKA TRÓJCOWA

Biurowa Parafialna Zamknięta

W piątek, z powodu święta amerykańskiego, 4-lipca, biuro parafialne będzie zamknięte przez cały dzień.

Pierwszy Piątek

Przypada w tym tygodniu w Dniu Narodowym Niepodległości. Msze św. na cześć Boskiego Serca są wyznaczone jedynie rano o 7:30 i o 8:00. Modlitwy do Boskiego Serca nastąpią po Mszy św., o godzinie 8-ej.

Umarli

Julius Sowa i Janina Gregorczy.

Chorzy

Prosimy o modlitwy za chorych: Zygmunt Piechocki, Aleksandra Muleronka, Lillian Moritz, Louis Sztaszak, Stella Sztaszak, Mildred Sztaszak, John Dombrowski, Anna Laskowska, Walter Straube, Stanisław Stangret, Katarzyna Dreksler, Jan Zwirowski, Adele Zych, Hieronim Zefeldt, Bolesław Sprawka, Roman Stefański i Katarzyna Satko.

Prośba o Zapisywanie Się Do Chóru

Komitet Parafialny z Chórem i Księżami przy parafii św. Trójcy zaprasza mężczyzn i niewiasty którzy lubią śpiewać, ażeby zapisali się do Chóru Parafialnego. Prosimy uprzejmie porozumieć się z członkami chóru lub z Panem Organistą. Przygotowania na Mszę św. 100 Rocznicy ZNP, dnia 21-go września są w toku.

Polskie Biuro Zapomogi:

Znajduje się pod 1303 N. Ashland Ave., telefon: 486-7100. Biuro ma za cel pomoc rodzinom w potrzebie, sierotom i osobom w podeszłym wieku. Biskup Abramowicz jest w Radzie Głównej.

Okres Wakacyjny

Życzymy wam miłych i zasłużonych wakacji. Jednakże, pamiętajmy iż wakacje nie zwalniają wiernych od obowiązku wysłuchania Mszy św. Kto nie może być obecny w niedzielę, niech idzie na angielską Mszę w sobotę wieczorem o 6:30 lub w kościele przy miejscu swych wakacji.

Serdeczne Gratulacje

W tych dniach szczęśliwie przeżywają rocznice swych zaślubin małżeńskich państwo Marian i Julia Rozyłowicz, 29. Jubilatami składamy serdeczne gratulacje i szczerze życzenia dalszych pomyślnych lat współżycia.

Żywność Ludzi Starszych

Nowy Jork (UPI) — Coraz więcej osób starszych przestaje marzyć o wyjeździe w okolice pełne plaż i pól golfowych po przejściu na emeryturę. Przyczyną tego jest nie tylko inflacja, a więc konieczność zwiększenia wydatków na utrzymanie, ale także większa żywność ludzi starszych, zdolnych po osiągnięciu wieku emerytalnego do aktywnej pracy przez następne 15-20 lat. Inaczej niż w latach poprzednich, kiedy wiele osób odchodziło na tzw. "wczesną emeryturę", dzisiaj po przekroczeniu 65 roku życia ludzie chcą nadal wykonywać swoje poprzednie zawody, powodowani nie tyle względami ekonomicznymi, co możliwością utrzymania sprawności umysłowej i stosunków towarzyskich.

Zebranie Grupy 1972 ZNP

Zebranie Tow. Kopicz Pilsudskiego, Grupa 1972 ZNP odbędzie się w niedzielę, 6 lipca o godz. 2 po poł. w sali 4512 S. Marshfield ul. Sekretarz finansowy będzie urzędował od godz. 1 po poł. Ze względu na ważne sprawy do załatwienia, prosimy wszystkich członków o obecność.

M. Nowatorski — prezes
A. Sławiński — sekr. prot.

Tow. Białego Orła Grupa 2727 ZNP

Zarząd Tow. Białego Orła, Grupa 2727 ZNP zawiadamia, że ze względu na Święto Niepodległości dnia 4 lipca, posiedzenie nie odbędzie się.

Składki członkowskie będzie można uregulować w następny piątek, to jest 13 lipca w sali Weteranów 4800 S. Wood ul. już od godziny 7:00 wieczorem.

Prezes — Frank Goryl

MADRYT. — Prezydent Jimmy Carter w towarzystwie małżonki króla Juan Carlosa, Zofii i premiera Hiszpanii Adolfo Suareza wznoszą toast w czasie przyjęcia w pałacu królewskim Oriente. (UPI)

Anglia Rozbudowuje Przemysł Naftowy

Wykryte przy wybrzeżach morza Północnego pokłady ropy naftowej dają Anglii olbrzymią szansę zbudowania własnego przemysłu petrochemicznego.

W Londynie ujawniono, że zostały opracowane już plany, aby przemysł ten powstał w Szkocji. Potrzebne też będzie pobudowanie sieci rurociągów dla przesyłania ropy i gazu z obszarów podmorskich do zakładów rafinerijnych. Ocenia się, że do połowy obecnej dekady Anglia wydatkuje na ten cel ponad bilion dolarów.

Konserwatywny rząd premiera Margaret Thatcher chciałby, aby rozbudowa przemysłu naftowego została przeprowadzona przy pomocy prywatnych kapitałów. Szczególnie pilne jest, aby zacząć wydobywać z dna morskiego gaz, który obecnie w znacznej mierze jest marnowany.

Istnieją też nadzieje, że do projektu budowy sieci gazociągów włączy się Norwegia, która u swoich wybrzeży morza Północnego również ma pokłady ropy i gazu. Ale z drugiej strony brytyjski minister energii

Ekstrawagancje Smakoszy

Cętkowany pyton, mający przeszło dwa metry długości, przybył do NRF samolotem. Był zawinięty w linae płótno i obawiony termoforami, aby bez szwanku przebył długą podróż z Montevideo do Bremy.

Niecodzienną przesyłkę wartości 200 dolarów za kilogram — odebrał Gunter Lerche, dyrektor wielkiej firmy Lark, specjalizującej się w dostarczaniu niecodziennych przysmaków.

Są ludzie, którzy mają już dość ostrego, kawioru czy żabich udek i szukają nowych, bardziej wyrafinowanych potraw. Im właśnie firma Lark oferuje takie "przysmaki", jak pasta do kanapek sporządzona z mrówek afrykańskich; gulasz z pytona; jajecznica smażona z czerwiami pszczoł; pieczeń z lisa.

Wykwalifikowani kucharze firmy Lark specjalizują się w przyrządzaniu potraw z mięsa niedźwiedzi, wiewiórek, pingwinów i strusi oraz w przygotowywaniu zakąsek z węzów, rekinów, pawi, jaszczurek i najrozmaitszych owadów.

Specjalnością firmy Lark są nie tylko potrawy ale i napoje. Do niedawna "przebojem" tej firmy była "żmijówka", czyli słodka chińska nalewka na żmijach, której pół litra kosztowało 40 dolarów. Ostatnio jednak sprzedawca tego "specjału" została w NRF

Potrzebni Są Artysci

W okresie weekendu, w dniach 19-21 września, odbędzie się na terenie Navy Pier Polsko-Amerykańska Wystawa 1980 (POL-AM-EX).

W związku z tym potrzebni są artyści (śpiewacy i tancerze), którzy mogliby wystąpić w programach tej wystawy.

Zainteresowani artyści proszeni są o przybycie na próby ich talentów, jakie zostaną przeprowadzone 10 lipca w godzinach od 7-ej do 9-ej wieczorem w restauracji Przybyły, 6845 N. Milwaukee ave. w Niles, Ill.

Po informację można telefonować — 775-9595.

jest zdania, że Anglię stać na rozwiązanie problemu we własnym tylko zakresie.

Sieć gazociągów łączyłaby ponad 20 platform, jakie służą wydobyciu ropy i gazu, z mającymi powstać zakładami przetwórczymi, które zostaną ulokowane w rejonie St. Fergus w północno-wschodniej Szkocji.

Gdyby do projektów tych przystąpiła Norwegia, cały system wydobycia gazu mógłby dostarczać dziennie ponad 3.5 miliona kubicznych stóp gazu.

Prywatni inwestorzy w Anglii są zadowoleni, że rząd przewiduje włączenie w rozbudowę przemysłu naftowego prywatnych kapitałów. Ci inwestorzy już obecnie mają kapitały ulokowane w kompaniach BP (British Petroleum) i Mobil.

Plany naftowe wywołują też zainteresowanie w Szkocji, która zyskałaby wiele przez ulokowanie na jej obszarze wielkiego przemysłu naftowego. Chodzi tu zarówno o zwiększenie możliwości zatrudnienia, jak też o wykorzystywanie dostaw gazu dla lokalnych potrzeb przemysłowych.

zabroniona.

Natomiast coraz bardziej rozpowszechniają się wysokoprocentowe napoje alkoholowe przyrządzone na mrówkach, chrabąszczach, muchach, molach, komarach i innych owadach oraz ich larwach. Ceny tych trunków są bardzo wysokie.

Konsumenci tych niecodziennych potraw i napojów to bogaci snobi oraz artyści. Co eleganckie przyjęcie wydawane w tych kołach nie może się odbyć bez przynajmniej jednej z potraw, lansowanych przez firmę Lark.

Lecnicze Zalety Zwierząt

W niektórych wypadkach samotności albo niepokoju emocjonalnego zwierzęta domowe mogą zrobić więcej dobrego niż psychiatra.

Taka jest opinia ekspertów amerykańskich, którzy stwierdzili w jednym ze szpitali w stanie Ohio, że na 50 chorych 47 nie reagowało zupełnie na konwencjonalną terapię. Natomiast stan wszystkich pacjentów poprawił się znacznie po wprowadzeniu do szpitala... psów.

Obserwacja 93 pacjentów w Maryland wykazała, że posiadacze zwierząt żyją dłużej. Głaskanie i poklepywanie zwierząt powodowało zwolnienie tętna.

Więźniowie skazani na dożywocie za morderstwa, przebywający w jednym z amerykańskich więzień, sprawiali dozorcóm wiele kłopotów. Wszystko uspokoiło się z miejsca, gdy władze wyposażyły każdą celę w klatkę z ptakiem.

Wiele osób zwierza się ze swoich problemów swym czworonożnym przyjaciółm, co daje ogromną ulgę.

Niektórzy wierzą, że zwierzęta domowe ich rozumieją. Należy do nich pewien amerykański profesor chemii, który przekonany jest, że jego jamnik rozumie 5,000 słów.

Wojciech Płazak

Afryka Ludzi Wierzących w Boga

Na samym początku swojej wizyty w Afryce Papież Jan Paweł II zwrócił się z pozdrowieniem do wszystkich mieszkańców kontynentu, we wszystkich krajach. Pozdrowił katolików i chrześcijan innych wyznań, a również tych ludzi którzy żywią uczucia religijne są gotowi swe życie podporządkować Bogu lub szukać jego obecności.

Podobne słowa przewijały się w następnych dniach w rozmowach, spotkaniach i wspólnych modłwach z przedstawicielami innych wyznań chrześcijańskich i innych religii.

To podejście ekumeniczne cechowało całą papieską podróż po Afryce.

A gdy się patrzyło na fenomenalne przyjęcie Ojca św. przez narody afrykańskie, na radość wielomilionowych tłumów, na wspaniałą reakcję — gdziekolwiek Papież się pojawił — nie tylko katolików i nie tylko chrześcijan, widać było najlepiej, że przyjmowano go po prostu jako przywódcę ludzi wierzących w Boga.

Np. entuzjazm w Górnej Wolcie i na Wybrzeżu Kości Słoniowej, gdzie chrześcijanie stanowią zaledwie 15% ogółu ludności nie był mniejszy niż w Zairze, gdzie samych katolików jest blisko 50%. Do dziś można się też zastanowić, czy wśród tłumów na mszach papieskich byli tylko chrześcijanie.

Niezrozumiałe Podziały

Afrykańczycy na ogół patrzą na podziały i rozłamy wśród chrześcijan, jako na coś niezrozumiałego, co zrodziło się bardzo daleko od Afryki.

Podziały te zostały tam przeniesione, jednak w nowym otoczeniu znacznie straciły na znaczeniu i ostrości. O ile łatwiej przemawia do wyobraźni afrykańskiej fakt, że Chrystus jest jeden, choć naucza o nim wielu różnych ludzi, w różnych językach.

Nie brakło w przeszłości rywalizacji między misjonarzami, ale coraz silniejsza była konieczność współpracy w trudnych warunkach misjonarzy różnych wyznań i tą drogą rozdził się pierwszy, praktyczny ekumenizm. W zacieraniu się różnic pomaga też afrykańska forma kultu.

Słowa Jana Pawła II, tak usilnie dążącego do zjednoczenia chrześcijan, padały w Afryce na podatny grunt.

Wśród spotkań ekumenicznych na różnych etapach wizyty, najbardziej charakterystyczne nastąpiły w Kenii i Ghanie.

W Kenii, gdzie chrześcijaństwo rozkwita w warunkach tolerancji i wolności religijnej (obecnie blisko 60% mieszkańców to chrześcijanie) stosunki między anglikanami (ok. 30%), katolikami (ok. 20%) i innymi wyznaniami układają się świetnie. Tym bardziej Papież wzywał do następnego kroku, do stworzenia "organicznego jedności." Nie zawahał się powiedzieć w Nairobi, że podział wśród chrześcijan jest skandalem dla świata, zwłaszcza w krajach misyjnych.

Będąc rzecznikiem szeroko rozumianego ekumenizmu — dialogu z in-

HUMOR

Zona: Zaprosiłam mojego byłego narzeczonego. Czy gniewasz się kochanie?

Mąż: Ależ skąd. Tak przyjemnie spojrzeć na szczęśliwego człowieka.

Zapiszcie Działwę Waszą Do Wydziału Małoletnich Z.N.P.

MIGRENA

Powszechnie znane są dwa rodzaje chronicznego bólu głowy — jeden z przyczyn nerwowych, a drugi to migrena. Biorąc pod uwagę obie przyczyny, migrena jest bardziej bolesnym doświadczeniem. Migrenę określa się nieraz również jako "chorągłową".

Migrenę charakteryzują bóle głowy, które zwykle rozpoczynają się po jednej stronie, ale z czasem bóle te rozszerzają się na całą głowę. Innymi objawami są: rozdrażnienie, nudności, klucia oraz wrażliwość na jasne światło.

Jedną z głównych przyczyn migreny jest dyslokacja kręgowego stosu pańczerowego w szyi, co powoduje irytację nerwu, a objawami są mocne bóle głowy zwane migreną.

Specjalnością lekarza chiropraktyki jest ustalić przyczynę migreny i skorygować naruszone kręgi stosu pańczerowego. Odpowiedni zabieg w okolicy stosu pańczerowego usuwa irytację nerwu. Lekarz-chiropraktyk ma najlepsze szkolenie, aby leczyć migrenę bez pigulek i sztucznych leków. Im wcześniej udasz się do lekarza chiropraktyki tym lepiej.

CENTRAL CHIROPRACTIC CENTER
5261 N. CENTRAL AVE.
Telefon: 283-0354

LEKARZE CHIROPRAKTYKI
DR. DANIEL A. MICHAŁEK
DR. RICHARD W. SKIERSCH

Do Ogłaszających Się w Dzienniku

Celem usprawnienia pracy i uniknięcia ewentualnych pomyłek w ostatniej chwili z powodu nawału ogłoszeń — uprzejmie prosimy, o ile tylko możliwe — podawać ogłoszenia wcześniej.

1. Ogłoszenia handlowe (DISPLAY) w ciągu tygodnia powinny być dostarczone conajmniej na dwa dni przed dniem publikacji.

Do wydania WEEKENDOWEGO (które wychodzi w piątki) — muszą być dostarczone w środę do 11-ej przed południem.

2. OGŁOSZENIA DROBNE (Classified) są przyjmowane codziennie do 1-ej po południu — Na następny dzień ORAZ SĄ PŁATNE Z GÓRY (o ile nie posiada się innej umowy ze Zgodą).

Do wydania WEEKENDOWEGO są przyjmowane do środy do godziny 4-ej po południu tylko.

3. NEKROLOGI przyjmuje się codziennie (poniedziałek do piątku) od 7-ej do 7:45 rano na ten sam dzień, oraz od 8-ej do 3-ej na dzień następny.

Mając więc na uwadze zadowolenie naszych klientów oraz jak najlepsze wyniki ich ogłoszeń — liczymy na łaskawą współpracę.

ADMINISTRACJA
DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO—ZGODA

NASZ NOWY ADRES
6100 N. CICERO AVE. • Chicago, ILL. 60646
TELEFON 286-0141

NOWOOTWARTY SKLEP WĘDLIN I DELIKATESÓW W DOGODNYM PUNKCIE

ANDY & FRANK DELICATESSEN
4208 N. Milwaukee Tel. 545-8848

ZAPRASZA POLONIE

po smaczne wędliny własnego wyrobu:
Szynki — Polędwice — Boczki — Salcesony — Kiszki
oraz wiele innych produktów krajowych i importowanych.

Specjalność: POLSKA KIELBASA
A. Berbeka i F. Ptak, właściciele

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, Ill. 60646

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny

EDWARD C. RÓŻAŃSKI, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0141

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

	Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydatki
Rocznie (1 yr.)	\$31.50	Rocznie (1 yr.)	\$10.25
Półroc. (6 mos.)	18.00	Półroc. (6 mos.)	6.75
Kwartał. (3 mos.)	10.50	Kwartał. (3 mos.)	4.00
Miesięcz. (1 mo.)	5.00		

	Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydatki
Rocznie (1 yr.)	\$41.00	Rocznie (1 yr.)	\$13.00
Półroc. (6 mos.)	25.00	Półroc. (6 mos.)	9.50
Kwartał. (3 mos.)	15.00	Kwartał. (3 mos.)	6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedynczo
Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 30¢

W kioskach (News-Stands) — pojedynczo
Numer Weekendowy (Single Week-End) ..... 40¢

POLISH DAILY ZGODA

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Wielkie Ustawy i Małe Szwindle

NOWY DZIENNIK. — Projekt ustawy dotyczącej ogromnych funduszy na badania i produkcję syntetycznych środków energii przeszedł w obu izbach Kongresu. Ustawa ta ma zapewnić większą niezależność Stanom Zjednoczonym od importu ropy naftowej.

Na badania naukowe nad syntetycznymi materiałami pędnymi przeznaczono w projekcie ogromną sumę — 92 miliardy dolarów w ciągu 12 lat od zatwierdzenia ustawy. Ma to pozwolić na stworzenie pod protektoratem rządu przemysłu paliw syntetycznych, większe zastosowanie energii słonecznej oraz pozwolić na budowę domów z daleko lepszą izolacją chroniącą przed mrozem i upałem.

Prócz wszczęcia natychmiastowych badań nad nowymi źródłami energii projekt ustawy zobowiązuje też Prezydenta do uzupełnienia strategicznych rezerw ropy naftowej w kraju. Ustawę o konieczności istnienia rezerwy w wys. 1 miliarda baryłek zatwierdzono w 1975 roku, po embargo naftowym państw arabskich. Jednakże dotychczas zdolało zbierać rezerwę w wys. 92 mln baryłek. W 1978 r. rząd wstrzymał skup ropy naftowej na ten cel z wielu powodów, między innymi restrykcji budżetowych.

Ustawa wywrze ogromny wpływ zarówno na politykę wewnętrzną kraju, jak i na politykę zagraniczną. Miejmy nadzieję, że uwolni USA od ulegania szantażom niektórych państw arabskich, które usiłują swoje zasoby ropy naftowej jako swe go rodzaju broń. Im szybciej Ameryka uniezależni się od importu tego surowca, tym lepiej dla gospodarki kraju i dla jej obywateli.

Inną, pomysłową perspektywę rozważa przed nami agencja rządowa General Accounting Office (GAO). W opublikowanym przed kilkoma dniami raporcie GAO przewiduje, że do roku 2,000 wszystkie pojazdy mechaniczne w całym kraju będą jeździły na gazoholu, mieszaneczce benzyny z alkoholem, otrzymywanej ze zboża, którego mamy pod dostatkiem. Oznacza to, zdaniem autorów raportu, że w skali krajowej będzie można zredukować import ropy naftowej o 260 milionów baryłek, oszczędzając na tym, wedle obecnych cen, 8 miliardów dolarów. Stany Zjednoczone importują rocznie 3 miliardy baryłek.

“Wydaje się absolutnie możliwe, że samochody w całym kraju będą poruszały się przy pomocy mieszanki, złożonej z 10 procent etanolu i 90 proc. oczyszczonej z ołowiu benzyny — znanej powszechnie jako gazohol — do roku 2000” — czytamy w tym raporcie. Dodano w tym dokumencie, że rząd wyznaczył wysokość produkcji etanolu na 500 milionów galonów do końca 1981 roku. W 1985 roku produkcja etanolu ma wzrosnąć do trzech miliardów galonów.

W raporcie GAO stwierdzono, że większość amerykańskich koncernów naftowych, przeciwna produkcji gazoholu, obecnie popiera ograniczone dostawy tej mieszanki na rynek. “Przedstawiciele głównych koncernów naftowych nadal wyrażają sceptycyzm wobec wartości gazoholu, i bariery w marketingu (tej mieszanki) nadal istnieją. Biorąc jednak pod uwagę powszechnie poparcie społeczne i polityczne dla gazoholu, rafinerijny przemysł krajowy powoli zmienia swe nastawienie” — stwierdzono w raporcie.

I tu dochodzimy do sedna sprawy: Czy rzeczywiście wielkie koncerny naftowe zmieniają swe nastawienie w tej kwestii?

W świetle sprawy, opisanej w komunikacie prasowym przez posła Roberta A. Roe, sytuacja ma się zgłosić inaczej. Peseł z 8 Okręgu w New Jersey stwierdził, że właściciel stacji benzynowej z Passaic, Herb Stretz, będzie koronnym świadkiem przesłuchań przed komisją kongresową.

Staretz oświadczył, że posesel Roe, był niemal zmuszony do zlikwidowania swego interesu przez koncern Mobil, ponieważ pragnął sprzedać gazohol. “Niestety, sytuacja Staretza nie jest odosobniona” — przekazał Robert Roe, wiceprzewodniczący komisji ds. stosowania alkoholu w charakterze środka pędnego.

Jeśli komisja potwierdzi zarzuty

Odpowiedzialność Władzy Za Tragedię Krakowa

Do końca kwietnia Polacy w kraju i na emigracji złożyli łącznie na fundusz odnowy Krakowa 225 milionów złotych i 90,000 dolarów. “Przekrój” — jeden z inicjatorów akcji — pisał, w nieco może patetycznym, lecz przecież usprawiedliwionym okolicznościami stylu:

“Nikogo z nas nie powinno brakować w powstającym przymierzu polskich rąk i serc. Troska o zachowanie bezcennych świadectw tradycji narodowej to wyraz szacunku dla naszego rodowodu, niezbędny składnik prawdziwego patriotyzmu”.

Czy słowa te odnoszą się również i do władzy?

29-go maja odbyło się pod przewodnictwem Henryka Jabłońskiego kolejne posiedzenie Społecznego Komitetu Odnowy Krakowa. Sprawozdania w prasie podawały liczne szczegółowe o obradach — o zbiorce pieniędzy, o planach remontów i renowacji. Nie było wszakże mowy o tym, co właściwie powoduje, że Kraków niszczy się i kto ponosi za to odpowiedzialność. Ani — co najważniejsze — jak władze mają zamiar w zdecydowany, szybki sposób przeciwdziałać procesom rujnującym największy pomnik polskiej kultury narodowej.

W tak licznych od pewnego czasu artykułach w prasie krajowej o odnowie Krakowa niejednokrotnie powoływano się na zasługi partii i jej kierownictwa w dziele ratowania miasta. Pismo “Argumenty” z lipca ub. roku uznało za “punkt zwrotny” przyjęcie przez Biuro Polityczne odpowiedniej uchwały w r. 1974. I tym razem nie wspomniano kto naprawdę zawiął, że Kraków się rozpada, że niszczy się to bezcenne świadectwo polskiej przeszłości.

W rzeczywistości to nie władza ludowa Kraków ocalała. Przeciwnie — ona go zrujnowała. Kraków niszczy dzisiaj głównie wskutek tego, że przed 30-tu laty podjęto błędną dogmatyczną decyzję o budowie pod Krakowem wielkiego przemysłu, który miał rozbić strukturę społeczną i tradycję kulturalną i polityczną miasta, stanowiąc dlań przeciwwagę i stworzyć napływową robotniczą bazę dla wpływów partyjnych. Tak się nie stało — ale to już inna historia...

Dla Krakowa najważniejsze jest to, że decyzją “ludowej władzy” skazano miasto na zniszczenie po to, by zrealizować ówczesny plan polityczny. Kraków się w tych planach nie liczył.

Nie trzeba było wcale być prorokiem, żeby — przy odrobinie choćby wyobraźni — zdać sobie sprawę co oznacza może dla zabytkowego miasta umieszczenie na jego obrzeżu wielkiego kombinatu metalurgicznego. Nie trzeba było do tego dzisiejszej wiedzy ekologicznej. Wystarczyło trochę szacunku dla polskiej historii i przeszłości.

Nad każdym centrum wielkich miast wozą się słupy nagrzanego powietrza, które oczywiście, zgodnie z powszechnie znanymi prawami fizyki, dzie do góry. Na jego miejsce napływa chłodniejsze powietrze z dołu, przenoszące się z przedmiem. Jak to obrazowo ujął jeden z krajowych dziennikarzy — duże aglomeracje zasysają powietrze z obrzeży miasta niczym worki gigantycznych elektroluksów. To tłumaczy, dlaczego Rynek krakowski i Wawel są najbardziej zanieczyszczone.

Do tego Kraków jest otoczony naturalnymi wzniesieniami,wiatry są słabe, nie potrafią przemieszczać mas powietrza. O tym wszystkim było wiadomo. A mimo to zlokalizowano na wschodnim krańcu miasta gigantycznego potentata przemysłowego — Hutę imienia Lenina.

W tym samym rejonie znajdują się też elektrociepłownia w Łęgu, na południowy zachód od Krakowa — Skawina z hutą aluminium i elektrociepłownią, a dalej cały Górnośląski Okręg Przemysłowy z hutą Katowice.

W sumie — jak podkreśla “Tygodnik Demokratyczny” — już przed 4 laty zakłady przemysłowe aglomeracji krakowskiej emitowały do atmosfery łącznie 150,000 ton pyłów. Stężenie dwutlenku siarki w Krakowie jest dziś znacznie wyższe niż w tak uprzemysłowionym mieście jak Katowice i kilkakrotnie przekracza dopuszczalne normy. Ale największym szkodnikiem i źródłem emisji szkodliwych substancji jest Huta imienia Lenina.

Do niedawna wspomniano o tym świadków, opinia publiczna będzie mądrzejsza o jeszcze jeden szczegół dotyczący polityki wielkich koncernów naftowych w USA.

publicznie jedynie w sposób nieśmiały i zawoalowany. Za główne źródło zła uznawano w prasie krajowej skutki szybkiego i niekontrolowanego rozwoju motoryzacji, a dalej — piece mieszkaniowe spalające węgiel. Jest ich tylko w obrębie śródmieścia aż 200,000. Wspominano też o przemyśle miejskim, który przyczynia się w dużym stopniu do powstawania zanieczyszczeń.

Wszystko to prawda. Ale od jakiegoś czasu prasa krajowa przynajmniej otwarcie, że największym złem jest Huta imienia Lenina. Ona najbardziej zagraża zabytkom miasta Krakowa. Gdy tej treści artykuł zatytułowany “Podwawelski smog” ukazał się w “Tygodniku Demokratycznym” — jeden z czytelników wypowiedział się w numerze z 11 maja w liście do redakcji:

“Nareszcie artykuł o Krakowie, na jaki długo czekaliśmy. Owszem, dużo się pisze o tym historycznym mieście, ale... my chcemy wiedzieć całą prawdę, a nie czytać jak się w bawelne słów owija nieszczęście Krakowa, który otoczeniu został nadmierne ciężkim przemysłem”.

Zestawmy te słowa z tezą, że uchwała Biura Politycznego Partii Kraków... uratowała. Przecież to nikt inny, tylko Biuro Polityczne decydowało gdzie ten przemysł rozmieścić.

A więc już wiemy, kto winien. Ale w dalszym ciągu nie wiadomo, jak władza ma zamiar Kraków ratować. W sprawozdaniach z akcji zbierania społecznych pieniędzy nie ma nic o tym, co właśnie najważniejsze: o programie walki z zanieczyszczeniem powietrza spowodowanym przez Hutę. Tygodnik “Student” z końca stycznia r. b. napisał trafnie: “Odnowa starego Krakowa ruszyła na dobre. Najmniej jednak w całej akcji zwraca się uwagę na zasadnicze źródło niszczącego Krakowa czyli skażone środowisko”. Tytuł artykułu oddaje istotę sprawy: “Nie ma odnowy Krakowa bez odnowy środowiska”.

Oczywiście, na szybką likwidację zanieczyszczenia powietrza nie można liczyć. Ale — jak wskazywał ekspert i publicysta — można to zanieczyszczenie zmniejszyć. I to wydatnie.

Już polewanie ulic, a więc zapewnienie władzom komunalnym dostatecznej ilości polewaczek i pracowników, pozwoliłoby uniknąć zbierania się pyłów na ulicach. Niezwykle ważny inny postulat — dostarczenie dla krakowskich zakładów przemysłowych i na potrzeby ludności jedynie węgla najwyższej jakości, o najniższym procentie skażenia siarką. Po trzecie — musi zostać ograniczona emisja pyłów i gazów z wielkich gigantów przemysłowych. I to pośpiesznie, nie można czekać, plany modernizacyjne Huty imienia Lenina i Skawiny są zbyt rozciągnięte w czasie. Zapewnienie sprawnych filtrów oczyszczających powinno być przeprowadzone jako inwestycja priorytetowa.

Do koniecznych posunięć poprawiających sytuację musi też należeć decyzja o wstrzymaniu rozbudowy “trującego” przemysłu w aglomeracji krakowskiej oraz konsekwentne zazienienie i zadrzewienie miasta i jego okolic.

Prasa w Polsce pisze już teraz coraz bardziej otwarcie co trzeba zrobić, żeby Krakowowi dać jakąkolwiek szansę. Władza natomiast milczy. Nie ujawniono publicznie żadnego programu likwidowania konsekwencji umieszczenia wielkiego przemysłu na obrzeżach miasta. Bez takiego programu nie ma co mówić o akcji odnowy.

Co przyjdzie z renowacji zabytkowych kamieniczek, skoro za kilka — kilkanaście lat padną ponownie ofiarą pyłów i zanieczyszczeń?

Neodparcie nasuwa się myśl, że “ludowa” władza dlatego nie zabiera głosu, bo choćby pośrednio musiałaby przyznać się do tragicznego w skutkach błędu.

Do tego, że sama wydała ongiś wyrok na miasto Kraków.

Dla Jedności Demokratów

Koła polityczne w Washingtonie są zdania, że choć środowisko prez. Cartera zajmuje surową postawę wobec sen. Edwarda Kennedy, to jednak należy oczekiwać przed konwencją nominacyjną pojedynczych gestów ze strony Prezydenta.

Doradcy kampanijni zalecają Prezydentowi, aby zrobił tego rodzaju gesty, gdyż przez to może uniknąć ostrej walki frakcyjnej w czasie konwencji.

Obawy Bloku Wschodniego

Korespondent “Christian Science Monitor”, obserwujący sprawy bloku sowieckiego, raportował ostatnio, że państwa tego bloku są wyraźnie zaniepokojone narastającym kryzysem w dziedzinie energii i surowców. Dotąd państwa te uważały, że tego rodzaju kryzys dotyczy jedynie wysoko uprzemysłowanych państw zachodnich. Ale nie kto inny, a “wielki brat”, Sowiety ostrzegły państwa kontrolowane przez Moskwę, że nie będą mogły zagwarantować im w dotychczasowych rozmiarach dostaw ropy, gazu ziemnego i innych surowców. Państwa bloku będą więc musiały zabiegać o tego typu dostawy z krajów “kapitalistycznych”.

Swoją relację korespondent opiera na podstawie przebiegu i wyników obrad Komekonu, którego zebranie odbyło się ostatnio w Pradze, Czechosłowacja. Znamienne, że zebranie to nie przerodziło się w okazję dla wzajemnych gratulacji z “racji osiągnięć”, a natomiast ujawniło, że trudności gospodarcze nie dotyczą jedynie “kapitalistów”. Również państwa rządzone przez “socjalistów” odczuwają te trudności.

Jeśli chodzi o Sowiety, embargo nałożone na dostawy przez Zachód stwarza Sowietom większe trudności niż oczekiwali. Wprawdzie blok wschodni nie przynajmniej otwarcie, ale pewnie jest, że zaczyna odczuwać braki w zakresie energii i innych surowców. Dotyczy to i ograniczeń w dostawach amerykańskiego zboża dla Sowietów, jako formy naskiku w sprawie najazdu na Afganistan. Sowietki premier Kosygin zdobył się na przyznanie w Pradze, że antysowieckie sankcje

Washingtonu spowodowały “przejsiowie problem”

Relacja “Christian Science Monitor” podkreśla, że w ostrożnych komentarzach prasy czechosłowackiej o naradzie Komekonu w Pradze dawano do zrozumienia, że chociaż Sowiety mają swoje własne problemy gospodarcze, to jednak muszą przyjąć na siebie odpowiedzialność za sytuację w całym bloku wschodnim, gdyż są najsilniejszym partnerem Komekonu. Tymczasem Moskwa nie ukrywa wobec swoich sojuszników z komekonu, że będzie jej nie tylko trudno zwiększyć dostawy surowców, ale nawet utrzymać te dostawy na dotychczasowym poziomie.

Potrzebny surowce bloku wschodniego narastają, gdy równocześnie w skali światowej wzrastają ceny surowców, a brak twardej waluty w krajach tego bloku odczuwają one bardzo silnie. Przykładowo podaje się, że Polska będzie musiała w tym roku zakupić co najmniej pięć milionów ton ropy na otwartych rynkach światowych, placąc rynkowe ceny, gdyż sowieckie dostawy ropy dla krajów wschodniego bloku kosztują obecnie po \$15 za baryłkę. Jest to cena o ponad połowę niższa niż cena na rynku światowym.

Niektóre kraje sowieckiego bloku mają umowy z Iranem na dostawy ropy, ale Iran zwiększył cenę ropy, a do tego — z racji trudności wewnętrznych — zmniejszył wydobycie. Stąd Czesi i Węgrzy muszą kupować ropę z Środkowego Wschodu, przesyłaną rurociągiem jugosłowiańskim Adria. Nawet Rumunia, która zaspakajała swoje potrzeby ropne własną produkcją, kupuje obecnie ropę czy to w Sowietach, czy też na Środkowym Wschodzie.

Nastroje Wśród Wyborców

Co prawda okres letni nie sprzyja politykowanu, ale z uwagi na zbliżające się konwencje prezydenckie obu partii w okresie nadchodzących miesięcy letnich instytut badania opinii publicznej będą przeprowadzały swoje prace na użytek strategów kampanijnych obu partii, planujących kampanie przed listopadowymi wyborami powszechnymi.

Dla przykładu Instytut Gallupa opublikował ostatnio swój raport, który dotyczy oceny zabiegających obecnie o nominacje trzech kandydatów, prezydenta Cartera, Ronalda Reagana i kongr. Johna Andersona.

Podstawowym założeniem tych badań było zdobycie ocen wyborców w zakresie ustalenia który z tych kandydatów bardziej nadaje się do rozwiązywania problemów polityki wewnętrznej, głównie w dziedzinie gospodarczej, jak też który z nich bardziej nadaje się do rozwiązywania problemów polityki zagranicznej.

Znamienne jest, że zarówno badania, jak i raport pominęły sen. Edwarda Kennedy'ego. Widocznie Gallup nie bierze pod uwagę możliwości zdobycia przez niego nominacji, choć przecież Kennedy nadal uważa się za kandydata i szykuje się do rozgrywki na konwencji nominacyjnej demokratów.

Jakie oceny wyborców odnotował Gallup? Jeśli chodzi o dwóch głównych kandydatów (Carter i Reagan), raport Gallupa ustala, że Reagan, w ocenie wyborców, bardziej nadaje się do zwalczania inflacji, gdy w zakresie polityki zagranicznej większość badanych jest zdania, że Carter jest bardziej zdolny do uchronienia Stanów Zjednoczonych przed wojną.

W Ruchu Unijnym

Ogół członków unii odczuwa na równi z innymi obywatelami skutki wyjątkowo trudnej sytuacji gospodarczej w kraju. Inflacja i recesja gnębią i unistow, a jednocześnie unie stoją również wobec trudności finansowych, gdyż członkowie są zwalniani z pracy i nie placą opłat członkowskich, co odbija się niekorzystnie na finansach unijnych.

W tej sytuacji zorganizowany świat pracy podejmuje zabiegi, aby małe unie, które znajdują się w trudnościach finansowych, łączyć z uniami silnymi pod względem posiadanych zasobów. Zabiegi połączeniowe ważne są i dla wielkich unii, które w ostatnich latach obserwują wyraźny spadek członkostwa. Nic więc dziwnego, że posunięcia połączeniowe ujawniają się w dość szerokim zakresie.

Tak więc unia stalowników (1.2 miliona członków), prowadzi rozmowy o wchłonięciu 20,000 Insurance Workers International Union. Takie połączenie rozwiązałoby trudności tej ostatniej, małej unii, a jednocześnie poszerzy-

łoby bazę operacyjną unii stalowników, która jest zainteresowana terenem kompanii ubezpieczeniowych i usług finansowych, gdyż pracownicy tych dziedzin na ogół znajdują się poza zasięgiem ruchu unijnego.

Service Employees International Union, włączyła ostatnio w swoje szeregi małą unie (10,000) Jewelry Workers. Prócz tego SEIU prowadzi rozmowy połączeniowe z Retail, Wholesale & Department Store Union.

Unia United Food & Commercial Workers zainteresowana jest włączeniem Barbers & Beauticians International Association, jak też planuje podjąć zabiegi o organizowanie pracowników bankowości. Inne unie, jak pracowników przemysłu samochodowego, stalowni i sfoferów, zabiegają o organizowanie pracowników określanych jako bialo-kołnierzykowy.

Jasne jest, że bosowie unijni, pobierający wielkie pensje, chcą zwiększać szeregi swoich unii, aby tą drogą zdobywać nowe fundusze ze składek unijnych.

Echa Tragedii Lotniczej Na Okęciu w Warszawie

Samolot Iłuszyn 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT. Po stosunkowo krótkim czasie ukazał się oficjalny komunikat władz PRL zawierający - choć może w dość lakonicznej i powściągliwej postaci - pewne rzeczowe informacje o tej tragedii.

Komunikat stwierdzał, że nastąpiło zniszczenie turbiny lewego, wewnętrznego silnika w skutek "niekorzystnego i przypadkowego zbiegu okoliczności ukrytych wad materiałowo-technologicznych, które doprowadziły do przedwczesnego zmęczenia wału silnika."

Zniszczone części uszkodziły dwa inne silniki i układy sterowania. Tyle komunikat. Więcej fachowych szczegółów podał w swym reportażu "Zycie Literackie."

"Przyczyną zniszczenia wału było jego pęknięcie zmęczeniowe, które rozwinęło się w obszarze, gdzie w sposób przypadkowy nałożyło się oddziaływanie lokalnej, ukrytej wady materiałowej, karbu geometrycznego i niewystarczającej gładkości jego powierzchni."

Tak więc obsługa samolotu nie popełniła najmniejszej pomyłki. W ostatniej sekundzie pilot, choć stery już nie działały, lotkami zmienił kierunek lotu i zdołał jeszcze uratować stojący na polu budynek mieszkalny.

Potem już nie było nic. Zginęło 77 pasażerów i 10 osób załogi.

Komunikat o bezpośrednich przyczynach katastrofy i reportaż w "Zyciu Literackim" nie zostawiają cienia wątpliwości: przyczyny te tkwiły w materiale i w technice.

W komunikacie ani razu nie pada nazwa kraju, który produkuje samoloty typu Iłuszyński, a więc - odpowiada za konstrukcję, technikę i materiał, wykorzystywany do budowy. Mowa tylko o jakimś tajemniczym "dostawcy sprzętu lotniczego."

Zważywszy wyjątkową drażliwość owego "dostawcy sprzętu lotniczego," ogłoszenie rzeczowego komunikatu, wskazującego przecież niedwuznacznie winę "dostawcy" jest faktycznie ewenementem w polityce informacyjnej PRL. Opinia w Polsce była od pierwszej chwili niezwykle poruszona katastrofą samolotu "Kopernik."

W sobotę po wypadku przed kioskami z prasą ustawiały się długie kolejki. Ludzie słuchali radia. Rozmowy skupiały się na tym temacie.

Warszawska "Polityka" napisała: "Tragedia... wstrząsnęła naszym społeczeństwem, była przez wiele dni tematem rozmów milionów."

Ten sam tygodnik poświęcił oddzielny komentarz faktowi opublikowania komunikatu nadając mu tytuł: "Informacje dla dorosłych."

Dziwny to komentarz. Nie chodzi w nim o fakty - faktów w nim nie ma, nawet ich nie przytacza się z oficjalnego oświadczenia komisji. Chodzi tylko i wyłącznie o to, że władze PRL w ogóle komunikat ogłosiły. Wprawdzie komentarz "Polityki" nie wspomina ani jednym słowem co konkretnie jest w tym tak niezwykłego, ale przecież wszyscy dobrze wiedzą: po raz pierwszy publicznie obciążono producenta Iłuszyńców, po raz pierwszy z komunikatu czarno na białym wynikało, że odpowiada za katastrofę ów "dostawca sprzętu lotniczego."

"Polityka" chwali władze PRL uważając, iż dały one wyraz zaufania do społeczeństwa. "Pełny komunikat o przyczynach katastrofy stanowi akt potraktowania nas jak dorosłych" - pisze tygodnik. Pismo podkreśla, że to fakt znaczący w życiu publicznym kraju, symbol postępu w stosunkach między władzą a opinią, że buduje zaufanie i wyzwala chęć współpracy.

Tak więc doszło do tego, że postępowanie wydawałoby się normalne, w cywilizowanym świecie powszechnie przyjęte, w Polsce ma być tytułem do sławy i chwali i dowodem dobrej woli rządzącej partii. Przecież to był naczelny obowiązek odpowiednich władz przeprowadzić dochodzenia i poinformować opinię o ich wyniku.

Tymczasem teraz próbuje się zbić z tego kapitał propagandowy na rzecz rękoma "otwartej" polityki informacyjnej PRL.

Właśnie fakt, że komunikat o katastrofie lotniczej ma charakter wyjątkowy, do takich skłania wniosków. Po dziś dzień nie wyjaśniono wszystkich wątpliwości towarzyszących tragicznemu wybuchowi w warszawskiej Rotundzie i podobnie - w sposób ogólnikowy, pobieżny, niejednokrotnie zaciemniający obraz, w dalszym ciągu traktuje się informacje o serii katastrof górniczych jako wydarzyła się w Polsce ostatnimi czasy.

Relacje, wiadomości o przebiegu akcji ratowniczej, a wreszcie komunikat o przyczynach katastrofy w Silesii był niepełny, niewystarczający, odnosiło się wrażenie, iż chodzi raczej o to, żeby coś ukryć przed opinią - a nie o to, żeby ją, zgodnie z jej prawem, wyczerpująco poinformować.

O innych katastrofach górniczych nie było nawet takiego komunikatu. Czy więc ogłoszenie wyników dochodzeń ekspertów lotniczych można

rzeczywiście uznać za przełom w stosunkach między władzą a opinią - jak tego chce "Polityka"? Mimo, że ten komunikat opublikowano, w dalszym ciągu brakuje odpowiedzi na ważne pytania. Jedno z nich brzmi: jak wydłużony okres eksploatacji samolotu wpłynął na jego stan techniczny?

Pytanie to w żadnym stopniu nie stanowi jakiegoś wyrazu nieufności wobec "dostawcy sprzętu lotniczego," lecz jest w tych okolicznościach zupełnie naturalne.

Nikt nie ma zamiaru podważać z góry wartości sprzętu pochodzącego od owego "dostawcy" - chodzi tylko o zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa pasażerom, załogom i całej linii LOT.

Pytanie z innej dziedziny: czy wobec stwierdzenia, że katastrofę spowodowały wady materiałowe, "dostawca sprzętu lotniczego" pokryje straty i odszkodowania związane z wypadkiem?

Agencje zachodnie podały - co zresztą krajowa prasa przemilczała - że rodziny dwóch obywateli USA, którzy zginęli podczas katastrofy, wystąpiły z roszczeniami wobec LOTU w wysokości \$15 milionów.

Rodziny wszystkich ofiar mają oczywiście prawo do odszkodowań. Czy wypłaci je "dostawca sprzętu lotniczego"?

Konsekwentnie prowadzona polityka informacyjna, którą tak bardzo zachwala "Polityka," na te pytania musiałaby również dać odpowiedź. Od tego będzie zależała jej wiarygodność w sprawie tragedii na Okęciu.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Ważnym elementem komunikatu jest informacja o tym, że samolot Iłuszyński 62, który rozbił się na Okęciu w Warszawie 14 marca, należał do PLL LOT.

Praca żeńska

WOMAN WANTED Experienced Hair Ventelator for Men's Hair Piece Salon. WILL CONSIDER TRAINEE. 966-8461

TYPIST Accurate Typing General Office Work Small Loop Office Free Hospitalization 782-8307

WOMAN WANTED To live-in and help care for home, and semi-invalid. Must speak some English. Phone a.m. or after 7 p.m. 775-3257

SEWING MACHINE OPERATOR Needed to sew emblems on garments & other misc. work. Must speak English. WHEELER UNIFORM SERVICE 4425 N. Elston Ave. Chicago - 286-7320

DRY CLEANING Lady for laundromat & dry cleaning business. No experience needed. Must speak English. 463-3635

POTRZEBNA KUCHARKA Do restauracji, na pełen etat. Tylko fachowe osoby proszę się zgłaszać. SENKOWSKI BAKERY 2931 N. Milwaukee 647-7949

Praca POTRZEBNY KUCHARZ Z DOSWIADCZENIEM DO RESTAURACJI Zgłaszać się osobiście po 5-ej ppł, do: JAN I ZOFIA RESTAURANT 6873 N. MILWAUKEE 647-7949

POSIADAMY PRACE FIZYCZNE LUB UMYŚLOWE DLA WSZYSTKICH Irene's Employment Agency 6201 W. TOUHY 631-8878

FOUNTAIN VALLEY TRAUMA CENTER NEEDS REGISTERED NURSES

Operating Room Full Time RN's Part Time RN's Recovery Room Full Time RN Part Time RN's Also Physical Therapists Conveniently located in Orange County, minutes from beaches, near San Diego fwy., major shopping centers, etc. 100% paid health insurance & dental insurance. Cash pay off for unused sick leave, evening & night differential Plus nigh bonus, etc., etc. Much much more.

For more information please write or call Director of Nursing Service 714/979-1211, ext. 216

FOUNTAIN VALLEY COMMUNITY HOSPITAL 17100 Euclid, Fountain Valley California 92708 Equal Opportunity Employer M/F

RN's & LPN's With Pharmacology. Position now open. Salary competitive with agency. Choose your own hours. CALL 338-6800

EXPERIENCED BOOKKEEPER To assist in handling accounts receivable, accounts payable, payroll and general ledger. Profit sharing and hospitalization plan. Stockyards district.

For interview call: John Cruse 254-2000 BRODIE ADVERTISING 1140 W. Exchange, Chicago, 60609

Praca Męska BUTCHER Must have experience in Super Market. Top salary. Must speak English. Apply in person. PAULINA CERTIFIED GROCERY 7622 N. Paulina

Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW SZYBKO - TANIO - SUMIENNIE - FACHOWO ROBOTY CIESIELSKIE OBICIA ALUMINIOWE I INNE DACHY SCHODY OKNA WERANDY PIWNICE KUCHNIE LAZIENKI DODATKOWE POKOJE FUGOWANIE MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ I ROBOTA GWARANTOWANA Dzwonik do Znanego Kontraktora MIKE DRAGOWICZ 588-6535

Kanalizacja

WYKONUJE PRACE KANALIZACYJNE wodociągowe, przepychanie kanałów i rur. Solidna robota. 24-godzinna obsługa. Wrazie złamania rur proszę dzwonić, a ja sprawdzę, bo 90% wygląda złamane a nie są. Nie potrzebują wymiany, tylko odpowiedniego czyszczenia, przez co zaoszczędzicie dużo pieniędzy. Jedrzejczyk i Grabowski 384-0582

AUTO

'69 FAIRLANE w idealnym stanie sprzedam za tylko \$325. Telefonować na numer 251-5300 albo na numer 275-5297 i prosić o panią Ewę. '76 VOLKSWAGEN RABBIT, 46 tysięcy mil, air conditioned, \$2,475. Proszę dzwonić na numer 251-5300 albo 275-5297 i koniecznie prosić do telefonu panią Ewę. '71 VOLKSWAGEN 1300, rozsuwany dach. Stan idealny. 622-6719 - rano.

Praca Męska

MAINTENANCE MAN Experienced in Plumbing, Heating, Electrical, as Maintenance Supt. for 250 Unit Apr. Complex in West Chicago (40 miles from Chicago). must speak & understand English. Contact Mr. Yonker - 231-7442.

POTRZEBNY MĘCZYZNA Do Spawania Elektroda Topliwą w osłonie gazu obojętnego. (Mig-Tig) Musi mieć doświadczenie. Dzwonić do Ed Zieliński: 445-5428.

ODLEWACZ FORM Lub z doświadczeniem w produkcji rdzeni (core maker). Zgłaszać się osobiście. ELMAR MANUFACTURING CO., INC. 2125 W. 135th Place Blue Island

MACHINE SHOP Lathe operators, milling machine & boring mill operators. Top notch company, paid life & health insurance. Ample employee parking. Excellent public transportation. GEAREX - FULTON MACHINE CO. 7100 N. Lehigh Ave. Chicago 421-4794

EXP. CABINET MAKER WANTED IMPERIAL WOODWORKING CO. 310 N. Woodwork Lane Palatine, Ill. 358-6920

MACHINIST Wanted, Boring Mill Operator. Must Have Experience. Call 597-8110

EXCELLENT OPENING FOR: Tool & Die Maker, Supervisory Position Applicant must be an experienced Tool & Die person & have experience in Welding & Machining skills, coupled with creativity to design & build Welding Jigs & fixtures. The position offers an excellent salary, very good benefits.

Please mail resume or phone (507) 625-9381 President YEAR ROUND CAB CORPORATION Box 2075, Hwy. 169, No. Mankato Minnesota 56001

JANITORIAL SUPERVISOR West suburban co. looking for experienced field supervisor. Must speak fluent English & Polish. CALL 833-6687

EXPERIENCED Polish & English speaking. Furniture salesman. Salary & commission. Must come to store for interview. GOOD FURNITURE CO. 2760 N. Milwaukee Ave.

Kontraktorzy

Complete Building Repairs, Renovations Maintenance Qualified and Equipped to Perform all your work in accordance with Highest Professional Standards and using the Finest Available Materials. "DO IT ONCE - DO IT RIGHT DO IT NOW" Ask for George GENERAL CONTRACTING CO. 4146 W. Armitage Ave. 278-1525 Serving Chicagoland Since 1951

Dachy

Dachy - Obiccia - Benton Fugowanie - Rynny Okna Sztormowe - Daszki Wszelkie Przeróbki Darmo Kosztorysy - Polska Firma Ubezpieczona i Pod Bondem 100% Gwarancja HENRY SEJDAK, Właśc. H & S HOME IMPROVEMENT CO. 891-5959

Domy z Interesem

15 Apartamentów 2 Sklepy PETERSON i RIDGE Cena 4 1/2 razy dochód. 564-5341

Do Wynajęcia

5 POKOI do wynajęcia. 3350 N. Central Park. 583-0210. POKOJ dla samotnego pana. 736-8372. OGRZEWANA sósztka, dywany. Fullerton - Springfield. 342-3137. SYPIALNIE meblowane i ochładzane. 1 lub 2 osobowa. Wspólna kuchnia i łazienka. Jefferson Park. 282-8618.

MEBLE

SPRZEDAM KRZESŁA..... 283-1289 OFFICE FURNITURE FOR SALE • 8 Swivel chairs & conference table • 2 oak upholstered office chairs • 26 Steel Foot lockers 6 1/2 feet high • File Cabinet and Bar WHEELER 4330 W. Belmont 685-5551

CENTRAL FURNITURE

1348 MILWAUKEE Polskie Kierownictwo Zawiadamia, Ze W OKRESIE WIOSENNYM CENY MEBLI "APPLIANCES" ZOSTAŁY ZNIŻONE OTO PARĘ PRZYKŁADÓW TEGO, ILE OSZCZĘDZICIE Korzystając z Tych Taniości. Komplet mebli do bawialni włączając lampy ze stolkami ..... \$198 Komplet mebli do sypialni..... \$150 Łóżko piętrowe "bunk" lub "Hollywood" ..... \$ 88 Kanapa i fotel..... \$160 Kanapa rozkładana do spania (polska wersalka) ..... \$320 Telewizja kolorowa..... \$320 Komplet mebli do kuchni: stół, i cztery krzesła "dinette set" .. \$ 95 Kuchnie gazowe (gas ranges) .. \$240 Łodówki lub zamrażacze (freezers)..... \$240 Z 6-ciu sztuk stylowe komplety do jadalni..... \$499 Materace z podstawą sprężynową pełnego rozmiaru..... \$ 95 Niemieckie szafkowe 'stereotype players' (patefon-radio-magnetofon z kominkiem)..... \$460 Łatwe sploty. Mówimy po polsku. Otwarte w Poniedziałki, Czwartki i Piątki do 9 wieczór; we Wtorki, Srody i Soboty do 6 wieczór; w Niedziele od 12 do 5 po południu. Zgłaszajcie się do polskiego kierownika p. WIKTORA KOSMACZEWSKIEGO Tel. 486-7838

Zguby

SKRADZIONO paszport na nazwisko Sabina Widlak. Gdyby ktoś znalazł proszony o zwrot na adres. 2325 N. Cicero.

Announcing a new interest rate for U.S. Savings Bonds: 6 1/2%

Here's some great news for all Americans. On June 1, 1979, the interest rate on United States Savings Bonds, Series E and H, was increased to 6 1/2%. The 6 1/2% rate will apply to new Bonds and to all outstanding ones, too. For Series E Bonds that have not reached original maturity of 5 years, the improved yield will be received as a bonus when the Bonds mature. For older Bonds and Notes, and for Series H Bonds, the increase takes effect with their next semiannual interest period, beginning on or after June 1, 1979. So you see, Bonds are getting better all the time. And when you buy Savings Bonds through the Payroll Savings Plan at work, or the Bond-a-Month Plan where you bank, Bonds are still the most convenient, easiest, safest way to save. Bonds are a better buy than ever before.

Take stock in America. UNITED STATES SAVINGS BONDS

TO OUR ADVERTISERS DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS WEDNESDAY 4 P.M. MON., TUES., WED., FOR NEXT DAY TILL 1 P.M. ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

DO NASZYCH KLIENTÓW OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W ŚRODĘ DO 4-EJ PO POŁUDNIU PON., WTOREK, ŚRODA NA DZIEŃ NASTĘPNY DO 1 POPÓŁ. Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry O Ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

Program Nauczania Obejmuje Sprawy Życia Rodzinnego I Uświadomienia Seksualnego

Stanowa Rada Edukacyjna zamierza wprowadzić do programów szkolnych na terenie Illinois nowe przedmioty. Chodzi mianowicie o zagadnienia uświadomienia młodzieży w zakresie roli rodziny i życia seksualnego. Ciało doradcze Rady Edukacyjnej, zajmujące się tymi problemami, przygotowało ramowy projekt rozkładu zajęć dla młodzieży szkół elementarnych i szkół drugiego stopnia.

W uzasadnieniu potrzeby wprowadzenia tych zagadnień do programu nauczania już w niższych klasach szkolnych Rada Edukacyjna zwraca uwagę, że dzieci stykają się z tymi problemami na codzień oglądając programy telewizyjne, jak również mając dostęp do innych środków masowego przekazu. Przygotowany raport stwierdza, że modyfikacja programu nauczania pod tym kątem jest konieczna również w związku z przesunięciem się w dół granicy wieku, kiedy problemy życia seksualnego stały się ośrodkiem zainteresowania młodzieży. Innymi słowy dzisiejsza młodzież wcześniej zaczyna interesować się, oglądając filmy i programy telewizyjne, życiem seksualnym.

Troską wychowawców, a więc obok rodziców czy kościoła również szkoły, jest nadanie właściwego kierunku tym zainteresowaniom. Dlatego przygotowany program jest opracowany w ten sposób, żeby zagadnienie seksu nie było niezdrówą sensacją, lecz w sposób prosty i naturalny wyrobiło wszechstronną świadomość w młodzieży.

Program przewiduje rozpoczęcie zajęć od sprawy powołania człowieka do życia rodzinnego. Przez uświadomienie młodzieży tego podstawowego

celu życia przejść do zagadnień ciąży, ojcostwa i macieżyństwa w wieku dojrzewania. Następnie, kiedy młodzież będzie już zorientowana na czym, według zasad etyki i moralności polega związek mężczyzny i kobiety, przejść do uświadomienia o życiu seksualnym.

Program nauki obejmuje kontrolę urodzin, choroby weneryczne, problem zmuszania dzieci do aktów seksualnych, zjawisko samogwałtu wśród młodzieży, gwałt, prostytutka, stosunki pozamałżeńskie, noce polucje, homoseksualizm i przerywanie ciąży.

Wszystkie te zagadnienia mają być omawiane przy ścisłej współpracy rodziców i parafii.

Program jest ramowy i każda ze szkół, w zależności od poziomu uczniów, będzie opracowywała poszczególne tematy na takim poziomie, żeby zagadnienia te we właściwy sposób dotarły do świadomości uczniów. Podkreśla się w raporcie, że obowiązkiem nauczycieli podających te wiadomości musi być jak najdalej posunięta ostrożność i wyważenie zagadnienia, aby uniknąć niezdrówą sensacji, która może wypaczyć charakter młodego człowieka.

Jak donoszą ośrodki medycyny sądowej z Teksasu, Oklahoma i Arkansas na 55 przypadków zgonów w ostatnim tygodniu stwierdzono u 27 denatów jako przyczynę śmierci udaru serca spowodowany wysoką temperaturą powietrza a u 28 zachodzą poddejznie, że również i u nich śmierć nastąpiła na skutek niszczącego organizmu, działania upału. Zmarli, to przeważnie ludzie starsi, nie posiadający w mieszkaniach systemu ochładzającego.

Specjalny Program Bezpieczeństwa Dla Cabrini Green

Opieka mieszkańców Cabrini Green będzie tego lata szczególnie intensywna, nie przeprowadzi się jej jednak kosztem innych zagrożonych dzielnic. Mayor Byrne, zaanonsowała w zeszłym tygodniu, że Human Service Dept. przygotowuje specjalne akcje w związku ze strzelaniną, która miała miejsce tam w zeszłym tygodniu. Policja podała, że wydarzenia z zeszłej soboty, to był dalszy ciąg groźnych "rozgrzewek" między ulicznymi gangami, których działalność się znacznie ostatnio ożywiła.

Komisarze Departamentu, Leonard T. Cartright stwierdziła, że nie ma wątpliwości co do tego, że w rejonie Cabrini Green, sytuacja wygląda krytycznie. W związku z tym podejmie się w tej okolicy specjalną akcję, nie można jednak pozwolić na to, żeby wszystkie siły skierowane zostały do tego osiedla, ponieważ wtedy na pewno wzrosną swoją działalność gangi uliczne w innych okolicach.

Cartright powiedziała, że Komitet

Policja Poszukuje Właścicieli Samochodów

Z związku z morderstwem pp. Schwartz policja poszukuje samochodu, starego modelu Buick albo Pontiac, pomalowanego na ciemno niebiesko, z dachem zrobiony z winyli. Świadczyli, że widzieli taki samochód blokujący drogę wjazdową do domu przy 676 De Tamble w tym mniej więcej czasie, kiedy dokonane zostało morderstwo.

Nikt z mieszkających w okolicy sąsiadów nie posiadał takiego samochodu, bardzo prawdopodobne jest, że pojazd ten należał do mordercy (ów).

Departamentu prowadził spotkania przez kilka miesięcy, których zadaniem było pomóc młodym agentom, policji, szkołom, grupom społecznym i pojedynczym mieszkańcom, którzy mogą być narażeni na akcje gangerskie. Wiadomo bowiem było, że w tej części miasta wzmaaga się napięcie i że w ciągu lata sytuacja na pewno się pogorszy.

Główną akcją opiekuńczą skieruje się na ludzi, którzy będą usiłować pomóc ofiarom przestępczej działalności i na świadków przestępczych zająć.

Miasto powinno także wznowić program bezpieczeństwa dla mieszkańców Cabrini Green, taki jak śledzące kamery telewizyjne i monitory. Program taki, fundowany przez Human Services Dept., Panning Dept. i Chicago Housing Authority, był prowadzony przez kilka lat od 1975 do 1979 r. W zeszłym roku przerwano jego działanie, ponieważ zmusiły do tego koszty eksploatacji urządzeń.

Cartright powiedziała, że bardzo trudno jest zarządzić problemem w cabrini Green, ponieważ mieszka tam zbyt dużo rodzin, które mają zbyt wiele problemów do rozwikłania.

Winnym Śmierci Syna

Allen Washington, 37, został uznany winnym śmierci swojego 3-letniego syna. Dziecko zmarło 8 września 1978 r. Ojciec pobił chłopca do śmierci, a potem go podpalił. Ciało znalezione zostało w pojemniku na śmieci 25 września 1978 r.

Washington odbywał właśnie karę za współudział w morderstwie córki. Wczoraj Ława Przysięgłych uznała go winnym śmierci syna.

Zdjęcie zrobione dla Instytutu Geologii przedstawia moment wybuchu wulkanu św. Helena w dniu 18 maja. (UPI)

Fala Upałów Nieustępuje Ponad 50 Osób Zmarło Na Udar Serca

(UPI) — Panujące od przeszło tygodnia upały, jakie nawiedziły stany południowo-zachodnie trwają nadal powodując śmierć dalszych ofiar gorąca.

Jak donoszą ośrodki medycyny sądowej z Teksasu, Oklahoma i Arkansas na 55 przypadków zgonów w ostatnim tygodniu stwierdzono u 27 denatów jako przyczynę śmierci udaru serca spowodowany wysoką temperaturą powietrza a u 28 zachodzą poddejznie, że również i u nich śmierć nastąpiła na skutek niszczącego organizmu, działania upału. Zmarli, to przeważnie ludzie starsi, nie posiadający w mieszkaniach systemu ochładzającego.

W Dallas w Teksasie, gdzie zanotowano rekordową temperaturę 105 stopni F, najwyższą od roku 1898,

Miasto Nie Wykorzystuje Funduszy Dla Biednych

Z ujawnionego niedawno raportu wynika, że władze miasta Chicago, wydały do tej pory jedynie jedną piątą funduszy federalnych przeznaczonych dla ludności ubogiej.

Z ogólnej sumy \$86,5 mil. przeznaczonej na rozwój dzielnic miejskich, do 31 marca br. wydano jedynie \$18,5 mil.

Podczas gdy fundusze na ten cel są w dalszym ciągu do dyspozycji, miasto nie wykorzystuje ich w należyтым stopniu, wskutek czego czynniki federalne są "poważnie zaniekpokojone" tego rodzaju stanem rzeczy.

Pomimo tego, że wydatki miasta w tym względzie są w dalszym ciągu poniżej przewidzianej górnej granicy, ogólnie sytuacja poprawiła się na przestrzeni ostatnich 90 dni — stwierdził Elmer C. Binford, miejsowy dyrektor federalnego Dept. HEW.

Dla przykładu warto dodać, że miasto Los Angeles wykorzystuje w 65 proc. swoje fundusze przeznaczone dla ludności ubogiej, Now York — w 70 proc., Detroit — w 71 proc., a Filadelfia — w 76 proc.

Pretensje Latynosów Do Biura Spisowego

Pod adresem U.S. biura spisu powszechnego posypały się pretensje grup mniejszości narodowych pochodzenia hiszpańskiego.

Latynosi twierdzą, że pracownicy biura ominęli połowę ich społeczności i złożyli w związku z tym skargę do sądu.

Według dokumentu złożonego przez Mexican-American Defense Fund, około 200 tys. osób pochodzenia hiszpańskiego nie zostało ujętych w ankietach spisowych. W Chicago wysłanych było 1,2 miliona ankiet, z czego

powróciło 86%. Wysiłnicy biura, chodzący od drzwi do drzwi powiększyli tę liczbę do 90%. Mimo tego skarga donosi, że pracownicy biura omijali całe bloki czy całe budynki w których mieszkają Latynosi.

Poza tym pracownicy spisowi, skierowani do dzielnic, w których zamieszkują ludzie posługujący się hiszpańskim nie potrafili porozumieć się z nimi po hiszpańsku, formularze także nie były drukowane w dwu językach.

Dyrektor biura spisowego w Chicago Stanley Moore, powiedział, że braku w tej dziedzinie są powszechnie znane, jednak odmówił racji zarzutom, że ludność pochodzenia hiszpańskiego była szczególnie źle traktowana.

Uważa on, że praca spisującego jest bardzo nieprzyjemna. Ktoś, komu zatrząskują się drzwi przed nosem, nie ma ochoty na kolejne odwiedziny i przeprowadzanie formalności spisowych. Nie ma to żadnego znaczenia, czy są to czarni, latynosi czy ktokolwiek inny.

Biuro spisowe zwróciło się do przedstawicieli społeczeństwa latynoskiego o pomoc w ujęciu w spisie powszechnym tych, którzy do tego czasu nie zostali wzięci pod uwagę. Podobna akcja powzięta została wśród czarnych. Wszystkie pytania i kwestie odnośnie spisu można kierować do zarządu biura spisowego dzwoniąc do 933-8146.

Biuro zaczęło prowadzić ostatnią fazę spisu: kierowanie danych do dalszych instytucji.

2 Lata Więzienia Za Łapownictwo

Sędzia federalny, Nicholas J. Bua, wydał wyrok na byłego inspektora miejskiego do spraw kanalizacji.

James H. Powell, 39, oskarżony jest o branie łapówek, za co odbędzie karę 2 lat więzienia. Łapówka wynosiła \$50.

Bua powiedział, że łapownictwo jest jednym z podstawowych przestępstw w tym kraju.

Głównym dowodem przeciwko Powellowi był fakt, że Lavelle Taylor dał inspektorowi \$50 (pieniądze były znakowane), w jego domu przy 8455 S. Bennett. Taylor otrzymał prace, wbrew obowiązującym przepisom miejskim.

Prace wykonane przez Taylora były zgodne z przepisami.

Zatwierdzono Pomoc Dla RTA Rok Budżetowy Przesunięto Do Końca Września

Dosłownie w ostatniej chwili przed zakończeniem sesji wiosennej Stanowa Izba Niższa zatwierdziła nadzwyczajny plan pomocy dla agencji transportowej RTA.

Problem deficytu RTA wynoszącego 161 milionów dolarów był przedmiotem krytyki władz stanowych i przedmiotem troski dyrektora RTA. Proponowane przez Radę Finansową RTA oszczędności idące w kierunku zmniejszenia częstotliwości ruchu autobusów i kolejek nie zadowolily legislatorów.

Zatwierdzony wczoraj przed północą plan przewiduje trzy główne punkty.

Po pierwsze przedłużono rok budżetowy dla RTA z 30 czerwca do 30 września zobowiązując jednocześnie RTA do opracowania nowego budżetu do końca grudnia z uwzględnieniem daleko idących oszczędności lecz nie w kierunku obniżenia jakości i intensywności usług.

Jako drugi punkt planu mającego pomóc w trudnościach finansowych tej agencji transportowej obsługującej mieszkańców metropolii i sześciu przyległych powiatów, prologowano pierwszą ratę spłaty długu do kasy stanowej. Rata ta wynosi \$6,9 mln.

RTA w roku 1973 zaciągnęła pożyczkę od stanu na sumę \$34,6 mln i do tej pory nie rozpoczęła spłaty kredytu. Termin płatności \$6,9 mln miał właśnie w kończącym się roku fiskalnym. Ustawodawcy prologowali termin spłaty na przeciąg roku.

Trzecim punktem planu mającego za zadanie pomoc dla będącej w kłopotach RTA, jest zezwolenie sprzedażi przez RTA dodatkowych bondów w wysokości \$75 mln do 31 grudnia. Obligacje te uzyskały pozwolenie na pokrycie ich z wpływów podatkowych.

Na razie więc sytuacja w RTA nie wygląda katastrofalnie ale nie oznacza to, że jest dobrze. Zatwierdzony plan pomocy stosunkiem 92 do 63 jest krótkoterminowy.

Dyrekcja RTA z wszystkimi wydziałami musi skoncentrować się obecnie nad wypracowaniem takiego budżetu, aby w końcu grudnia zaproponować realny, oszczędnościowy a jednocześnie dogodny dla pasażerów plan wydatków, który uzyska aprobatę Legislatury i odsunie widmo bankructwa tej potrzebnej dla milionów obywateli agencji transportowej.

Wyrok Na Adwokata

Harold Kriv, adwokat działający w centrum Chicago, uznany został winnym za oszukiwanie kampanii ubezpieczeniowych i skazany został na rok pozbawienia wolności i \$5,000 kary.

Sędzia federalny, Joel M. Flaum, który wydawał wyrok na Kriv'a, zam. przy 1980 Clavey Rd., Highland Park, nazwał sprawę tą tragiczną, zaznaczając, że on i Kriv razem uczęszczali na studia prawnicze.

Przyszłość Kopalń w Illinois Zależy Od Doskonałości Filtrów

Zamknięcie kolejnej kopalni węgla w Illinois nie rzuca dobrych nadziei dla kopalnictwa stanowego i dawny tytuł króla przemysłu zbliża się raczej do zebrał.

Kopalnia koło Galesburg, kierowana przez Midland Coal Co., produkowała w 1979 r. ok. 810 000 ton węgla, był to 1,5% produkcji stanowej, w tej chwili nad Wichita Falls ale tylko w wypadku, gdyby uformowała się nad wybrzeżem Atlantyku na terenie Teksasu lub Louisiany i przeszła w głąb ładu.

Patrole drogowe z Oklahomy raportują o uszkodzeniu nawierzchni szos.

W wielu miejscach rozgrzana nawierzchnia zaczęła dosłownie "gotować się." Utworzone, pękające pechery powietrza stworzyły z gładkiej drogi "tarzę." Na drodze stanowej 99 na przestrzeni długości trzech stóp i szerokości 24 stóp nawierzchnia została wysadzona przez ciśnienie rozgrzanego powietrza i gazów zebranych pod asfaltem wyruszającą go na wysokość 4 stóp.

Z Arkansas donoszą, że w miejscowych farmach hodowli drobiu padło z upałów około 2 mln. kurczaków i 185,000 kur. Straty oblicza się na \$2,5 mln.

Patrole drogowe z Oklahomy raportują o uszkodzeniu nawierzchni szos.

W wielu miejscach rozgrzana nawierzchnia zaczęła dosłownie "gotować się." Utworzone, pękające pechery powietrza stworzyły z gładkiej drogi "tarzę." Na drodze stanowej 99 na przestrzeni długości trzech stóp i szerokości 24 stóp nawierzchnia została wysadzona przez ciśnienie rozgrzanego powietrza i gazów zebranych pod asfaltem wyruszającą go na wysokość 4 stóp.

Z Arkansas donoszą, że w miejscowych farmach hodowli drobiu padło z upałów około 2 mln. kurczaków i 185,000 kur. Straty oblicza się na \$2,5 mln.

Wzrost Zakazanych Chorobą Weneryczną Zakłady farmaceutyczne G. D. Searle and Co. w Skokie ogłosiły alarmujący raport. Na podstawie przebiegu ilości sprzedanych leków w roku ubiegłym, zakłady zauważyły wzrost zapotrzebowania na produkty przez nie medykament znany pod nazwą Flagyl (metronidazole).

Jest to lek stosowany w wypadku choroby wenerycznej trichomoniasis (polska nazwa: rzęsistkowica). W wielu stanach choroba ta nie podlega obowiązkowi rejestracji i przesyłania danych do U.S. Center for Disease Control, tak jak w wypadku syfilisa czy gonorrhea (rzeżączki).

Te dwie ostatnie choroby weneryczne w ostatnim roku utrzymały się na poziomie lat ubiegłych. Zanotowano milion nowych wypadków zachorowań na rzeżączkę i 25,746 wypadków syfilisa.

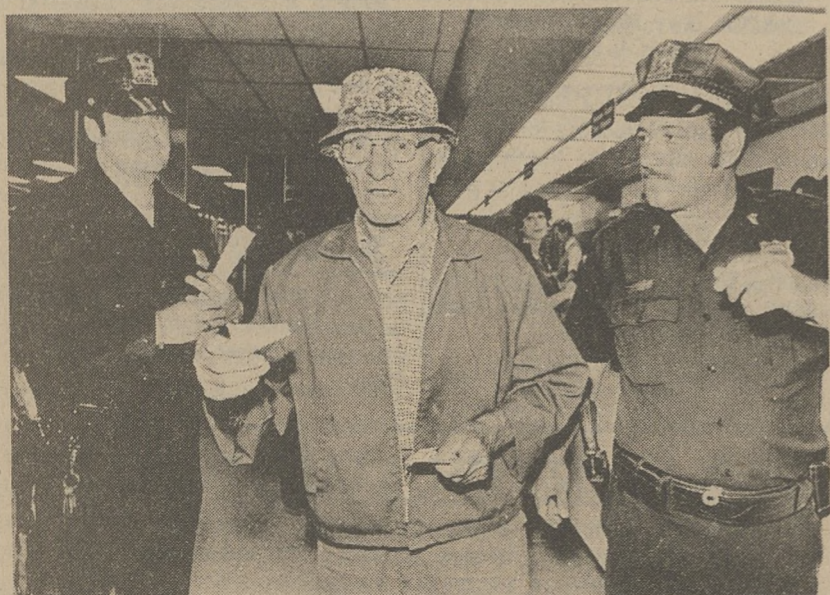
Jak obliczają specjaliści z zakładów farmaceutycznych w Skokie sprzedaż leku stosowanego w wypadku choroby rzęsistkowicy wzrosła w roku ubiegłym o 15%. Nie oznacza to jednak, że o tyle samo wzrosła liczba zakażonych, ponieważ objawy zakażenia rzęsistkowicą występują tylko u kobiet.

Mężczyźni natomiast nie czując żadnych objawów są nieświadomymi roznosicielami zarazki. Zakażenie chorobą u kobiet objawia się uczuciem pieczenia w pochwie. Zarazek wykryty może być tylko w badaniu mikroskopijnym rozmazu, ponieważ choroba nie wywołuje zmian w krwi.

Profesor dr. Frederick J. Fleury z Southern Illinois School of Medicine powiedział, że choroba rzęsistkowicą zakazić się można jedynie przez bezpośredni stosunek płciowy.

Dzień Magii w Lincoln ZOO

Kilku migólków z Chicago weźmie udział w uroczystym Dniu Magii, w Lincoln Park ZOO. Uroczystości będą trwały od 11 rano do 4 po południu, 20 lipca. Przedstawienia odbywały się będą w Schmick Mall, blisko basenu z lwami morskimi.

DES MOINES, IOWA. — Współpasażer autobusu z Massachusetts do Kalifornii zakupił sobie z Antonio Albertazzi, który pragnął zobaczyć słynny Golden Gate Bridge w San Francisco jechał przez Stany Zjednoczone autobusem. Dowcipniś, kiedy autobus zatrzymał się w Des Moines w Iowa powiedział Albertazziemu, że są na miejscu. Miejscowi policjanci pomogli oszukanemu załatwić mu miejsce w samolocie lecącym do San Francisco. (UPI)